Etupyörä

Jääkäriprikaatin
joukko-osastolehti 2025

Tässä numerossa

Etupyörä 2025 | Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti

Sisältö

Sisällysluettelo 2
Pääkirjoitus 3
Jääkäriprikaatin komentajan tervehdys 4
Jääkäriprikaatin apulaiskomentajan palsta ... 6
Vieraskynä – eversti Ari Mure 7
Lapin aluetoimiston vuosi 10
Lapin sotilassoittokunta - Jääkäriprikaatin soiva käyntikortti 12
Pohjoinen pitää - Sanna Aikio 14
Reservin kenraalit ja evp everstit vapaaehtoisessa harjoituksessa 15
Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston vuosi ... 16
Ilmatorjunta 100 vuotta 18
Lapin jääkäripataljoona – Yhtä köyttä samaan suuntaan vetäen 20
Liikuntakasvatus toiminta- ja työkyvyn tukena 22
Naton maajoukkojen komentajiston LC3 -konferenssi Rovaniemellä 23
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry 24
Rovaniemen Sotilaskotiyhdistys ry 26
Jääkäriprikaatin Kilta ry 28
Lapin Ilmatorjuntakilta ry 30
Lapin Maakuntakomppanian Kilta ry esittäytyy 32
Vuoden 2025 urheilusaavutuksia 33
Vuoden 2025 tapahtumia kuvina 34
Vuoden 2025 palkitsemisia 38
In memoriam – Eversti evp. Jari Osmonen 39
Jääkäriprikaatin tapahtumia 2026 39

Pohjoisen puolustajat toivottavat rauhallista joulua ja turvallista uutta vuotta 2026!

Toimituskunta:
Päätoimittaja, everstiluutnantti Petri Sipilä
Toimitussihteeri Hanna Korte
Hankintasihteeri Jenny Huttunen
Taloudenhoitaja Leena Rautanen

Yhteystiedot:
Jääkäriprikaati
Etupyörä
Kasarmintie 94
99600 SODANKYLÄ
jaakariprikaati@mil.fi

Kansikuva:
Everstiluutnantti Juha Hollanti

Valokuvat:
Jääkäriprikaatin arkisto
Puolustusvoimat
Erikseen kuvissa mainitut

Taitto:
Hanna Korte

Paino:
PunaMusta Oy

Painosmäärä:
2500 kpl

ISSN 2343–3019 (painettu)

Muutos haastaa kaikilla tasoilla

Vanhempien saapumiserien soturit tiesivät aikoinaan, että Varstan jälkeen helpottaa. Varsta oli vuonna 1984 elo-syyskuussa Lounais-Suomessa järjestetty Puolustusvoimien pääsotaharjoitus. Harjoitukseen osallistui noin 14 000 sotilasta ja se oli yksi suurimpia toisen maailmansodan jälkeen järjestettyjä harjoituksia Suomessa. Kovin paljon valmisteluiden määrästä ei ole jäänyt jälkipolville tietoverkkoihin tutustuttavaa, mutta voin kuvitella kirjoituskoneiden paukkuneen ja jokusen North Staten palaneen esikuntien huoneissa, ennen kuin joukot onnistuneesti torjuivat A2 keltaisen oletettavasti lännestä suuntautuneen hyökkäyksen. Tekemistä lienee riittänyt, kun sanonta on jäänyt vuosikymmeniksi elämään. Ei tullut vaivatta vapaus Koiviston tasavallassakaan.

Ja nyt ollaan tässä päivässä. Suursota jatkuu Euroopassa. Suomi liittyi Natoon kaksi vuotta sitten pikaisella aikataululla. Kaikkea valmistavaa työtä ei ehditty järjestelmällisesti tekemään ennen liitokunnan jäseneksi siirtymistä. Naton Suomessa toimivat joukot aloittavat toimintansa Lapissa ensi vuonna ja tulevina vuosina liittolaisten joukkoja on alueella enemmän tai vähemmän pysyvästi. Kansainvälisten joukkojen harjoittelu on lisääntynyt merkittävästi maakunnassa. Samalla Jääkäriprikaatin kiinteistökanta on pääosin saavuttanut käyttöikänsä pään, vaatien merkittävää perusparannusta ja uudisrakentamista.

Kun kaikki tapahtuu juuri ja nyt, järjestelmällä on vaikeuksia pysyä muutoksen tahdissa. Puolustusbudjetin pitäisi nousta merkittävästi, mutta vasta vuosikymmenen lopussa. Puolustusselonteon mukainen henkilöstömäärän lisäys näkyy varuskunnassa vasta samoihin aikoihin. Merkittävistä taloudellisista panostuksista huolimatta rakennuskanta saadaan nykyaikaa vastaavaksi aikaisintaan viiden vuoden aikana.

Vaikuttaisi siis siltä, että Cold Response 26 -harjoituksen jälkeenkään ei helpota. Edessä on jälleen uutta normaalia. Resurssien kasvamista odotellessa voimavaroja on pyrittävä löytämään organisaatioita ja toimintatapoja tarkastelemalla. Toivomalla tai odottamalla ”vanhaa kunnonia" ei takaisin saada. Toivottavasti tietojärjestelmien tukikin saataisiin talkoisiin esikuntajärjestelmän ja toiminnanohjausjärjestelmän piakkoin vaihtuessa; tekoälystäkin puhuvat. Muistissani kuitenkin on, kuinka edellisessä tietojärjestelmämurroksessa Maanpuolustuskorkeakoulun joukko-osastolehden persoonallisen päätoimittajan palstan vakioaiheena oli vuosia järjestelmien toimimattomuus yllättävistäkin näkökulmista.

Arvoisa lukija, käsissäsi on Etupyörän 99. julkaisuvuoden numero. Joukko-osastolehtien tarpeellisuudesta ja tulevaisuudesta on nykytilanteessa käyty paljon keskustelua Puolustusvoimissa. Julkaisuvastuuta on siirretty killoille ja merkittävä osa julkaisuista on ainakin painettuina versioina lopetettu kokonaan. Korvaavaa viestintää on kyllä runsaasti muissa kanavissa saatavilla. Päätoimittajan vähäisillä valtuuksilla kuitenkin lupaan, että pyrimme 100-vuotisjuhlanumeron saamaan julkaistua nykyisellä formaatilla. Työ sisällön kokoamiseksi on jo aloitettu.

Everstiluutnantti Petri Sipilä
Jääkäriprikaatin esikuntapäällikkö

Ps. *Mikäli joillekin Etupyörän lukijoille muinaisen agraarisuomen työkalusto on hieman oudompaa, kerrottakoon että varsta on riihipuinnissa käytetty puinen nivelletty työväline, hakattiin jyvät irti tähkistä. Varstaperiaatteella toimi myös jo käytöstä poistettu SISU RA-140 DS eli ”Raisu” miinanraivausajoneuvo.*
Kuva: Museovirasto (finna.fi)

Jääkäriprikaati – todellinen Combined Arms Training Center

Aloitin Jääkäriprikaatin komentajana 1. tammikuuta 2025, joten ensimmäinen vuoteni tehtävässä lähestyy nyt loppuaan. Kuten kuluneet viime vuodet, tämäkin vuosi on ollut meille jääkäriprikaatilaisille työntäyteinen. Haluankin kiittää koko henkilöstöä tekemästänne työstä ja saavuttamistanne erinomaisista tuloksista. Työtämme ovat tukeneet omalla alallaan niin kumppanimme kuin kilta-, reserviläis- ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksenkin toimijat. Kiitos myös teille tuestanne!

Vastaanotin eversti Kimmo Kinnuselta joukon, jonka valmius ja koulutustulokset ovat esimerkillisiä. Jääkäriprikaati on arktisen koulutuksen ja ilmatorjunnan osaamiskeskus, todellinen *Combined Arms Training Center*, joka lisäksi ylläpitää korkeaa valmiutta Pohjois-Suomen maapuolustukseen.

Työskentelyedellytysten osalta on tehty hartiavoimin töitä

Alkuvuodesta Jääkäriprikaatiin tehtiin useampia tarkastus- ja seurantakäyntejä. Muun muassa Pääesikunnan päällikkö, Maavoimien komentaja, Puolustusvoimien sotatalouspäällikkö ja Pääesikunnan logistiikkapäällikkö kävivät prikaatissa. Kaikkien käyntien yhteydessä oli keskeisesti esillä infrastruktuurimme heikko kunto ja riittämättömyys suhteessa nykyiseen toiminnan volyymiin.

Työskentelyedellytysten osalta on viime vuodet tehty hartiavoimin töitä ja asianmukaisten, terveysturvallisten palvelusolosuhteiden rakentaminen on saatu Sodankylässä käyntiin. Ensimmäinen tilapäinen niin sanottu väistökasarmi valmistui helmikuussa ja Huoltokomppania sai asianmukaiset tilat käyttöönsä.

Puukasarmit 3 ja 4 poistettiin liian huonokuntoisina majoituskäytöstä rakennusten omistajan eli Puolustuskiinteistöjen päätöksellä heinäkuun alusta. Valitettavasti tiilikasarmien 6 ja 7 käytettävyyttä turvaavat sisäilmakorjaukset ovat venyneet aina loppuvuoteen saakka ja odotamme toimivaltaisen viranomaisen päätöksiä niiden ehdollisen käytön jatkumisesta helmikuussa 2026. Puolustuskiinteistöjen investointisuunnitelmassa jo hyväksytyt täysimittaiset peruskorjaukset vuosille 2028–2029 ovat kuitenkin edellytys sille, että niiden käyttöä pystytään jatkamaan 2030-luvulla.

Ennen peruskorjauksia tehdään vielä suurempia toimenpiteitä Sodankylän varusmieskoulutuksen edellytysten vakauttamiseksi. Käyttökiellossa ollut tiilikasarmi 5 puretiin syksyllä ja sen tilalle aletaan rakentaa, työnimellä kasarmi 8, uutta kolmen komppanian rakennusta ensi vuonna ja sen on suunniteltu valmistuvan 2027 loppuun mennessä. Toinen niin sanottu väistökasarmi valmistuu nyt vuodenvaihteessa. Viimeistään kahden vuoden kuluttua käytössämme ovat siis täysin uudet nykyaikaiset ja terveysturvalliset kasarmit viidelle perusyksikölle eli koko Lapin jääkäripataljoonalle.

Vaikka Rovaniemellä varusmieskasarmit on juuri peruskorjattu, tilahaasteet varastoinnin ja osin kunnossapidonkin osalta ovat vielä Sodankylääkin suurempia. Ratkaisujen eteen tehdään hartiavoimin töitä, jotta työturvallisuus voidaan varmistaa. Investoinneille myös näihin tiloihin on sekä Rovaniemellä että Sodankylässä välttämätön tarve.

Erinomaisia koulutustuloksia

Kun otin komentajan tehtävät vastaan, korostin paraatipuheessani laadukkaan varusmiespalveluksen ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen merkitystä Jääkäriprikaatin ja koko Puolustusvoimien toiminnan oikeuttajana. Yleinen asevelvollisuus ja sen tuottama laaja sekä osaava reservi on sotilaallisen maanpuolustuksemme tärkein voi-

Kasarmi 5:n purkutyömaa syyskuussa 2025.
Kuva: Viestintävarusmies Veeti Sorvisto

Kuva: Vääpeli Riikka Nyström

mavara, osana liittokuntaakin. Keskeisin tuloksen tekijä laadukkaassa palveluksessa on perusyksikkö, patteri tai komppania, ja sen osaavat ammattisotilaat. Vaikka liittokunnan harjoittelu Pohjois-Suomessa, puolustusyhteistyön velvoitteet ja edellä kuvaamani haasteet infrastruktuurissa kuormittavat ja haastavat myös perusyksiköitä, koulutustulokset ovat tänäkin vuonna olleet erinomaisia.

Harjoitusten täyteinen vuosi

Vuosi 2025 alkoi räväkästi Arctic Forge 25 -harjoituksella, johon Yhdysvallat keskitti joukkojaan strategisella lentokuljetuksella suoraan Alaskasta Lappiin. Keliolosuhteet vaihtelivat viime talvena kovista yli kolmenkymmenen asteen pakkasista aiemmin epätyypillisiin lämpöasteisiin ja vesisateisiin, joten sääolosuhteet olivat poikkeuksellisen haastavat. Varusmiehemme ja reserviläisemme pärjäsivät taas kansainvälisessä vertailussa ammattisotilaille, mutta iloksemme saatoimme todeta liittolaistemme osaamisen toimia myös Euroopan arktisella alueella kehittyvän kohisten.

Paikallispuolustus Lapin maakunnan alueella on keskeinen Jääkäriprikaatin tehtävä. Kuluneenakin vuonna sitä on harjoiteltu kahdessa paikallispuolustusharjoituksessa, joissa paikallisjoukkojen reserviläisillä oli luonnollisesti keskeinen rooli. Paikallispuolustus on se vihreä tuki, meillä toki puolet vuodesta valkoinen tuki, joka mahdollistaa kansallisten ja liittokunnan joukkojen operatiivisten joukkojen toiminnan ja tarvittaessa taistelun Lapissa. Tänä vuonna erityisteemana oli yhteistoiminta Ruotsin Kodinturvajoukkojen kanssa ja miten me yhdessä täytämme tuon tukivelvoitteen molemmin puolin Tornionjokea.

Northern Star 25 ja Northern Strike 25 -harjoituksissa Rovajärvellä touko-kesäkuussa Jääkäriprikaati oli mukana monipuolisesti niin omilla joukoillaan kuin antamassa liittolaisille isäntämaatukea. Harjoituksen erityispiirteenä oli syvä tulenkäyttö, jossa ilmavoimien, taisteluhelikopterien ja raskaan rakettinheittimistön tulella tuettiin operatiivisten joukkojen taistelua.

Kohti vuotta 2026

Tätä kirjoittaessani toimintavuoden 2026 suunnittelu on prikaatissa kiivaimmillaan. Vaikka puolustusbudjettiin onkin tehty merkittäviä lisäyksiä tulevien vuosien tilausvaltuuksiin, Puolustusvoimien toimintamenot eivät lähivuosina merkittävästi kasva. Myöskään Valtioneuvoston puolustusselonteossa 2024 suunniteltu lisähenkilöstö ei nopeasti tuota joukkoihin lisää tekijöitä.

Jääkäriprikaatin alueella kansainvälisten harjoitusten volyymi jatkuu suurena ja alkuvuodesta Norjassa toimeenpantavan Naton Cold Response 26 -harjoituksen Suomessa tapahtuvat osuudet Rovajärvellä ovat johto- ja suunnitteluvastuullamme. Tasapainon haku taloudellisten ja henkilöstöresurssien käytössä suhteessa uusien liittokunnan jäsenyyden myötä tulleiden ja perinteisten joukko-osaston perustehtävien täyttämisessä siis jatkuu.

Toivotan kaikille Etupyörän lukijoille rauhallista joulunaikaa ja hyvää uutta vuotta. Valmiutta ylläpidetään ja pohjoinen pitää pyhinäkin, mutta vuoroluetteloiden mukaisesti. Nyt on siis aika rauhoittua, antaa aikaa läheisille ja ladata akkuja ennen vuoden 2026 uusia koitoksia.

Eversti Marko Kivelä
Jääkäriprikaatin komentaja

Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo koulutus- ja taisteluampumaharjoituksessa Rovajärvellä syksyllä 2025. Kuva: Viestintävarusmies Jere Honkanen

Kolmen vuosikymmenen jälkeen paluu Jääkäriprikaatiin

Tervehdys Etupyörän lukijoille. Aloitan Jääkäriprikaatin apulaiskomentajana 1. tammikuuta 2026. Muutamat teistä tuntevat minut lähiajoiltakin, osa kauempaa ja osa ei lainkaan, joten kerron omasta taustastani. Olen kotoisin Evijärveltä Etelä-Pohjanmaalta, syntynyt 1973. Siellä vietin nuoruuteni ensimmäiset 20 vuotta.

Varusmiespalvelukseen minut määrättiin Jääkäriprikaatin tammikuussa 1993. Palvelin 1. Jääkärikomppaniassa, välissä Reserviupseerikoulussa Haminassa. Lokakuussa 2025, kun näin vanhan yksikköni silloisen kasarmin 32 vuoden jälkeen, mieleen tuli ajalta hyviä muistoja. Sotilasura oli haaveena jo 10-vuotiaasta saakka. Kadettikoulun jälkeen, vuodesta 1998 alkaen palvelin Kainuun prikaatissa useaan otteeseen. Ensin perusyksikössä (taas 1JK), Kainuun jääkäripataljoonan esikunnassa, esiupseerikurssin jälkeen koulutusosastolla ja vielä yleisesikuntaupseerikurssin jälkeen operatiivisella osastolla.

Sen jälkeen olikin jo aika siirtyä Maavoimien esikuntaan, jossa tehtäviin kuului operatiivinen suunnittelu ja jalkaväkijoukkojen kokoonpanojen laatiminen. Mikkeliin palasin myöhemmin toiseenkin tehtävään. Muita palveluspaikkoja ovat olleet Pääesikunnan suunnitteluosasto, yleisesikuntaupseerikurssin opettajan tehtävät Maanpuolustuskorkeakoululla ja kriisinhallintajoukon komentajan tehtävä Libanonissa UNIFIL-operaatiossa. Niin, ja taas Kainuun prikaatissa Kainuun jääkäripataljoonan komentajana ja viimeksi ennen tätä tehtävää esikuntapäällikkönä. Oli jo syytäkin siirtyä toiseen joukko-osastoon.

Vänrikki Vuorisalmi vuonna 1993. Kuva: Jukka Vuorisalmen kotialbumi

Jääkäriprikaatin apulaiskomentajan tehtävään tulen erittäin mielelläni. Prikaatissa on monia tuttuja parilta viime vuodelta, muun muassa Nordic Response 24, Northern Forest 24 ja Northern Star 25 -harjoitusten tiimoilta. Vielä vanhempia tuttuja on tullut vastaan vuosituhannen vaihteen molemmin puolin järjestettyjen harjoitusten tiimoilta. Pohjois-Suomen sotilasläänin (PSSl) ja Pohjois-Suomen maanpuolustusalueen (PMPA) loppusodat sekä jääkäri- ja pioneeriharjoitukset (JÄPI) on tullut taisteltua yhdessä ympäri Pohjois-Suomea, joskus tosissaan leikkimielisesti kisaillenkin. Tämän myötä Lappi ei ole minulle täysin tuntematon ympäristö. Oma tutustuminen alueeseen on kuitenkin painottunut harjoitusalueisiin, parin omatoimisen road tripin lisäksi. Paikkoja, joihin haluan perehtyä ja ihmisiä, joihin odotan tutustuvani siis riittää.

Kävin viikon perehtymässä Jääkäriprikaatissa lokakuussa 2025. Moniin asioihin tuli uutta tietoa, lukuisat asiat odottavat vielä aikaa, jolloin pääsen uudessa tehtävässäni palvelemaan. Tuosta viikosta jäi minulle hyvä

mieli. Monenlaisia haasteita on ollut ja on edessäkin muutosten myllerryksessä. Mutta henkilöstöstä, siis ihmisistä tullut vaikutelma oli positiivinen. Tapasin osaavaa, rehellistä, motivoitunutta ja ystävällistä väkeä. Teki mieli jäädä saman tien tähän hommaan. Se nyt ei tietysti olisi heti järjestynyt.

Perheeseeni kuuluu vaimo sekä jo täysi-ikäiset kaksi poikaa ja kaksi tytärtä. Vanhemmalla tyttärelläni on kaksi tytärtä – kutsuvat minua vaariksi. En ole kuitenkaan vielä hankkinut kiikkustuolia. Kotini jää Kainuuseen, mutta käytännössä tulen kuitenkin Lapissa viettämään pääosan ajasta. Harrastuksiini voinee lukea yleisen kuntoilun salilla ja lenkkipoluilla, talvella suksinkin varustettuna. Alustaviin haaveisiin kuuluu maakuntaan tutustuminen muutoinkin kuin työn merkeissä.

Everstiluutnantti
Jukka Vuorisalmi
Jääkäriprikaatin apulaiskomentaja
1.1.2026 lukien

Tehtävä vaihtui – työ jatkuu

Kirjoittaessani tätä olen siirtynyt uuteen tehtävään Jalkaväen tarkastajaksi Maavoimien esikuntaan. Tehtävä on mielekäs ja mieluisa, vaikka se tarkoittaakin siirtymistä työskentelemään pääosin Etelä-Suomessa. Uusi tehtäväni tarkoittaa pääaselajiksemme mainostetun jalkaväen materiaalihankkeiden ja koulutuksen ohjaamista, sekä jalkaväen sodanajan joukkojen kokoonpanojen kehittämistä. En tee tätä yksin, vaan tukenani on jalkaväkitiimi, esikunnan eri osastoilla työskentelevä joukko, jonka työtä ohjaan. Tiivis yhteistyö muiden aselajitarkastajien ja heidän aselajitiimiensä kanssa on menestyksen edellytys, sillä mikään aselaji ei pärjää yksinään. Pääsen tehtävääni mielenkiintoisella ja motivoivalla hetkellä Maavoimien kehityksen näkökulmasta.

Jääkäriprikaatin komentajaa ja koko prikaatin henkilöstöä, sekä tärkeiden yhteistyökumppaneidemme Leijona Cateringin, MIL-LOG:n ja Sotilaskodin henkilöstöä Sodankylässä ja Rovaniemellä haluan kiittää hienosta yhteishengestä ja kaikesta siitä tuesta, jota olen apulaiskomentajana ollessani saanut. Yksin tehtäväni menestyksekäs hoitaminen olisi ollut mahdotonta. Seuraajalleni, everstiluutnantti Jukka Vuorisalmelle toivotan menestystä hänen aloittaessaan vuoden 2026 alussa. Varsin tiheään tapahtuvat siirrot ovat osa yleisesikuntaupseerin arkea. Oleellista on, että ihmisen vaihtuessa seuraaja saa oleelliset tiedot ja perusteet uuteen tehtäväänsä liittyen. Jokainen tekee työstään itsensä näköistä, mutta turha tempoilu ei ole kenenkään etu. Tuntien seuraajani, olen varma, että hän osaltaan huolehtii, että pohjoinen pitää jatkossakin. Ja kolmas iso ruusu tulee varmasti pian.

Paikallispuolustus laajeni valtakunnan rajan yli

Kevään 2025 paikallispuolustusharjoitus (PAPU) Perämeren pohjukassa kantoi nimeä Lapland Stone 25. Harjoituksen pääteema oli Suomeen tuotavan länsimaisen avun kuljetusten turvaaminen. Mukana oli suomalaisten ohella ensimmäisen kerran ulkomaisia joukkoja. Harjoituksen pääteeman huomioiden Ruotsin mukaan ottaminen oli tärkeää. On turha suojata jotain vain Suomen rajojen sisällä, jos vastapuoli voi vaikuttaa siihen jo aiemmin, suojattavan kohteen ollessa vasta tulossa maahamme. Ruotsista luonteva yhteistyötaho oli heidän paikallispuolustajansa, eli kodinturvajoukot.

PAPU-FISE -yhteistyötä valtakunnan rajan yli, eversti Ari Mure ja everstiluutnantti Jonas Brobakken.

Jatkoimme läntisten yhteyksien turvaamista ja lännestä tulevien kuljetusten suojaamista myös Lapland Stronghold 25 -harjoituksessa Kolarissa syksyllä 2025. Yhteistyö valtakunnan rajan yli Ruotsin kodinturvajoukkojen kanssa jatkui, vaikkei Ruotsista joukkoja harjoitukseen osallistunutkaan. Syksyn harjoituksen erityisteemoja olivat vesihuollon turvaaminen ja pitkittyneen kriisin vaatimat toimet. Yhteistyö muiden joukko-osastojen kanssa toi harjoitukseemme hyviä elementtejä, joihin Jääkäriprikaatin resurssit yksin eivät olisi riittäneet. Oma johtoajatukseni on ollut vaihtaa paikallispuolustusharjoitustemme paikkaa, jotta opimme tuntemaan laajan maakuntamme, myös sen selusta-alueet ja erityisesti keskeiset ihmiset. Näin luodaan pohja toimivalle yhteistyölle, joka taas on edellytys tehokkaalle maanpuolustukselle. Kumpikin alue, Tornio talvella ja Kolari syksyllä ottivat meidät lämpimästi vastaan. Se auttoi harjoituksen toteuttamista ja antoi meille valmisteli-joille tunteen, että olimme tervetulleita.

Paikallispuolustusharjoitus Lapland Stone 25 päättyi yhteiskatselmukseen kirjaimellisesti Suomen ja Ruotsin rajalla. Kuva: Puolustusvoimat

Arktinen ahjo – Arctic Forge

Suorana jatkumona talven paikallispuolustusharjoitukselle oli Arctic Forge 25 -harjoitus Rovaniemen ja erityisesti Sodankylä alueella, jonne keskitettiin amerikkalaiskanadalainen pataljoona Alaskasta lento- ja autokuljetuksin. Kaksipuoleisen, simulaattoriavusteisen harjoituksen toisella puolella (punaisena) oli Jääkäriprikaatin valmiusyksikkö Kainuun prikaatin valmiusyksikön osilla vahvennettuna. Tavoitteena oli murtaa vastustajan (sinisen) puolustus ja vallata Sodankylän varuskunta. Sinisen puolen amerikkalainen pataljoona Kainuun prikaatin valmiusyksikön jääkäreillä vahvennettuna viivytti hyökkäystä tavoitteenaan estää vihollisen pääsy varuskuntaan. Kummankin puolen toiminta oli aktiivista ja yritteliästä, onnistumisia ja epäonnistumisia nähtiin myös puolin ja toisin. Voittajaa ei haettu, sillä päätavoite oli luoda taitoja kehittäviä ja vaativia harjoitustilanteita. Tässä onnistuttiin.

Median kiinnostusta

Median kiinnostus edellä kuvaamaani talvista harjoituskokonaisuutta kohtaan oli huomattava.

Puolustusvoimilla on omaa vesihuoltokykyä, jolla voidaan tarvittaessa tukea myös kuntia. Kuva: Puolustusvoimat

Haaparannalla vierailivat Ruotsin ja Suomen Yleisradiot, sekä paikallismediaa. Suomi – Ruotsi seppeleenlasku Tornion sankarihautausmaalle jatkui Suomi – Ruotsi paraatikatselmuksella Rajalla-ostoskeskuksen kentällä, kirjaimellisesti rajalla. Tapahtumaa tuli seuraaman sangen suuri joukko alueen ihmisiä surkeasta vesisadesäästä huolimatta. Yle Lappi uutisoi tapahtuman mielestäni hyvin. Ulkomaisen median kiinnostus kohdistui erityisesti harjoitusjatkumon jälkiosaan (Arctic Forge 25). New York Times ei ihan joka harjoituksessamme käy, ei myöskään USA:n asevoimien media Stars and Stripes. Somevaikuttaja Johnny Harris julkaisi YouTube-kanavallaan reilun 50 minuutin videokoosteen, pääosin harjoituksesta, mutta myös muusta materiaalista. Video kuvaa osuvasti suomalaista maanpuolustuksen mielenmaisemaa. Videon pääset katsomaan jäljempänä olevan QR-koodin kautta.

Pataljoonan keskittäminen 11:n aikavyöhykkeen, yhden mantereen ja yhden valtameren yli Arctic Forge 25 -harjoitukseen oli mittava suoritus. Kuva: Puolustusvoimat

Muun muassa vaativaa virka-avun antamista poliisille harjoiteltiin syyskuussa Lapland Stronghold 25 -paikallispuolustusharjoituksessa Kolarissa.
Kuva: Viestintävarusmies Veeti Sorvisto

Asevelvollisten ja ammattisotilaiden vertailua

Kotimaisessa uutisoinnissa toistuu hämmästely suomalaisten asevelvollisten (varusmies tai reserviläinen) selviytymisestä ulkomaisten ammattisotilaiden rinnalla. Ammattiarmeijoissa on kovia ammattilaisia, mutta yleensä unohtuu, että siellä on myös tulokkaita. Meillä käy harjoituksissa sotilaita, joista osalla on vasta puoli vuotta palvelusta takanaan. Ammattiarmeijoiden rivisotilainen värväytymismotivaatio löytyy osittain heidän sosioekonomisesta asemastaan, jolle haetaan parannusta. Suomalainen asevelvollisuus on ikäluokan halkileikkaava. Tämän myötä keskimääräinen rivisotilaamme on ennen asepalvelustaan koulutetumpi ja osaavampi, kuin hänen ammattiarmeijassa aloittava keskimääräinen verrokkinsa. Harjoitustilanteessa ammattisotilastulokas voi saada vastaansa valmiusyksikössä 8-11 kuukautta tehokasta koulutusta saaneen suomalaisen ikäluokkansa parhaimmistoon kuuluvan varusmiehen. Tässä tilannekuvassa ei olekaan enää niin suuri ihmetys, että suomalainen varusmiesjoukko voi todella pärjätä ulkomaista ammattisotilasjoukkoa vastaan.

Myös oma väki on huomioitava

Eri syistä johtuen aiemmin tapana olleet eläköityneiden sotilaiden perehdytykset olivat jääneet vuosiksi tauolle, kunnes ne herätettiin syyskuussa jälleen henkiin. Aluksi valmisteltiin Jääkäriprikaatin killan vierailua varuskunnan arkista aherrusta seuraamaan, mutta pian ehdotettiin kutsun laajentamista. Näin teimme ja kiitos Lapin jääkäripataljoonan, saimme järjestettyä mielenkiintoisen päivän kiltalaisille ja evp-sotilaille Kyläjärven harjoitusalueella. Tätä toimintaa on tavoite jatkaa, aluksi paikkakunnittain ja seuraavana on vuorossa tapaaminen Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston harjoituksessa keväällä 2026.

Toivotan kaikille Etupyörän lukijoille menestyksekästä vuotta 2026. **Pohjoinen pitää!**

Eversti Ari Mure
Jalkaväen tarkastaja
1.10.2025 lähtien
PSTK/LAPJP/JPR, saapumiserä II/90

Alla olevan QR-koodin kautta pääset katsomaan Johnny Harrisin Youtube-videon "Inside the Most Prepared Country on Earth". Video on kerännyt ensimmäisen puolen vuoden aikana jo yli neljä miljoonaa katselukertaa.

Alueellista vaikuttavuutta lappilaisella osaamisella

| Teksti: Lapin aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Mika Penttinen

Kun puhutaan turvallisuudesta ja maanpuolustuksesta, on moni asia viime vuosina muuttunut. Yksi merkittävimmistä on ollut Suomen liittyminen sotilasliitto Natoon. Kehittyvä asevelvollisuus, laaja ja koulutettu reservi sekä korkea maanpuolustustahto ovat kuitenkin edelleen Suomen puolustuksen perustana ja näiden toimintaedellytysten perinteikkäänä alueellisena vaikuttajana sekä paikallisena osaajana Lapin aluetoimisto jatkoi työtään kaikkien Lapin maakunnan asevelvollisten asialla.

Lapin aluetoimiston poikkeusolojen velvoitteissa vuonna 2025 korostuivat operatiivisten- ja paikallisjoukkojen suorituskyvyn ja perustamisvalmiuden kehittäminen sekä viranomaisyhteistyö. Normaaliolojen toiminnan näkyvintä osaa edustivat naisten vapaaehtoisen asepalveluksen valintatilaisuus keväällä ja asevelvollisten kutsunnat syksyllä. Lisäksi, erityisesti maanpuolustustahdon vaalimisen kannalta tärkeitä tapahtumia olivat puolestaan niin Puolustusvoimien kuin reserviläisjärjestöjenkin perinne- ja juhlatilaisuudet sekä vapaaehtoiset harjoitukset.

Harjoitukset suorituskyvyn kehittäjänä ja valmiuden ylläpitäjänä

Joukkojen osaamisen ylläpitämiseksi ja niiden suorituskyvyn kehittämiseksi Lapin aluetoimistolle keskeisimpiä koitoksia keväällä 2025 olivat Lapland Stone 25 -paikallispuolustusharjoitus ja perustamiskeskuksien harjaannuttaminen Northern Star 25 -harjoituksessa. Ensin mainitussa kartutettiin osaamista kansainvälisestä yhteistoiminnasta Ruotsin Hemvärnetin kanssa, kun jälkimmäisessä sen sijaan harjaannuttiin joukkojen perustamisessa ja purkamisessa. Vastaavasti suunnitelma- ja toimintavalmiuden näkökulmasta olennaisin tapahtuma oli alkusyksystä toimeenpantu paikallispataljoonan esikunnan ja yksiköiden operatiivisesti tärkeä kertausharjoitus.

Viranomaisyhteistyö, jonka voidaan sanoa toimivan eräänlaisena siltana poikkeusolojen ja normaaliolojen osaamisvaatimusten välillä, konkretisoitui monin tavoin niin edellä mainituissa kuin muissakin harjoituksissa ja tapahtumissa, kuten esimerkiksi Lapin alueellisella maanpuolustuskurssilla 59. Se järjestettiin lokakuun viimeisellä viikolla Lapin aluehallintoviraston ja Lapin aluetoimiston toimesta.

Kun käsky käy

Päivittäisen asevelvollisten asioiden hoitamisen, mukaan lukien kertausharjoituksiin käskyttäminen siihen liittyvine hakemusten käsittelyineen, ollessa katkeamatonta läpi vuoden jaksottui palvelukseen määrääminen taasen totutusti kahteen selkeään osuuteen. Keväällä 45:lle vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeneelle naiselle, joista paikalle saapui 37, järjestettyyn valintatilaisuuteen Rovaniemellä 15. huhtikuuta 2025 sekä syksyllä Pelkosenniemen ja Savukosken yhteisellä tilaisuudel-

Lapin maakuntakomppanian reserviläiset ja Ruotsin Hemvärnetin sotilaat harjoittelivat Lapland Stone 25 -paikallispuolustusharjoituksessa kuljetusten ja liikenneyhteyksien sekä muiden kohteiden suojaamista. Kuva: Puolustusvoimat

Kutsuntalautakunta työn touhussa Torniossa 22.-23. lokakuuta pidetyissä kutsunnoissa. Kuvassa vasemmalta yliluutnantti Tarja Ylimartimo (sotilasjäsen), kapteeni Janne Määttä (puheenjohtaja) ja Minna Vallo (kunnan edustaja). Kuva: Everstiluutnantti Mika Penttinen

la käynnistettyihin kutsuntoihin. Viimeinen varsinainen kutsuntapäivä on Simossa 14. marraskuuta 2025, jonka jälkeen pidetään vielä täydentävä kutsuntatilaisuus joulukuussa Rovaniemellä niille henkilöille, jotka eivät hoida asioitaan varsinaisen kutsuntapäivänsä kuluessa. Hoitamattomuuden syynä ovat esimerkiksi ylioppilaskirjoituksien samanaikaisuus, sairastuminen tai tahaton unohdus. Lapin aluetoimisto on yhteydessä henkilökohtaisesti jokaiseen kutsunnanalaiseen, jolla asiat ovat hoitamatta.

Kutsunnanalaisia vuonna 2007 syntyneissä maakunnan alueella oli 1057 miestä ja kutsuntojen yhteydessä uudelleen tarkastettavia on 359 henkilöä. Kaikkiaan kutsuntapäiviä kertyy 26 jakaantuen 20 kunnan alueelle. Pääosin kunkin kunnan kutsunnat viedään läpi yhdellä lautakunnalla, mutta Kemissä, Keminmaalla, Torniossa ja Rovaniemellä kutsunnanalaisten määrästä johtuen on tarve käyttää kahta kutsuntalautakuntaa. Lautakuntien puheenjohtajina ja sotilasjäseninä toimivat Lapin aluetoimiston sotilaat, joiden lisäksi lautakunnan jäsenistöön kuuluu paikallisen kunnan edustaja.

Kutsuntatilaisuuksien toimiessa yhden miespuolisen ikäluokan koolle kokoavana voimana, on kuntien Etsivän nuorisotyön ja Aikalisä-hankkeen osallistumisesta muodostunut vakiintunut ja olennainen elementti osaksi lappilaisia kutsuntatilaisuuksia. Lisäksi liki jokaisessa kunnassa paikalla ovat myös Lapin hyvinvointialueen hammashoidon ammattilaiset opastamassa nuoria suun terveydenhuollossa.

Tahtoa ja taitoa – yhdessä tekemistä aitoa

Perinne- ja juhlatilaisuudet sekä vapaaehtoiset harjoitukset jakautuivat koko vuodelle ja niiden arvo ja volyymi on vain korostunut Venäjän Ukrainaan kohdistamien sotatoimien sekä Eurooppaan kohdistuvan laaja-alaisen vaikuttamisen johdosta. Puolustusvoimien omista tapahtumista maininnan arvoisia ovat Maavoimien ja aluetoimistojen vuosipäivä, Operaatio Pohjanloimu kansallisen veteraanipäivän yhteydessä, kevään ja syksyn neljä eri paikallispataljoonien joukkojen harjoitusta sekä Rovaniemellä elokuussa pidetty MILjazz-tapahtuma, jonka järjestelyihin Lapin aluetoimisto osallistui.

Reserviläisjärjestöjen johtamista tapahtumista osallistujamäärin tarkasteltuna suurimpia olivat elokuussa pidetty ROVA25-harjoitus sekä koko maakunnan yhdistävä ja valtakunnallisesti alan harrastajia keräävä sovellettujen reserviläisammuntojen (SRA) Lappi Cupin finaali Rovajärvellä. Edellä mainitut tapahtumat alleviivasivatkin, erityisesti tässä ajassa, maanpuolustustietouden ja -myönteisyyden vahvistamisen korvaamattomuutta kansallisena voimavaranamme.

Vuosi 2025 oli siis varsin toiminnantäyteinen, minkä lisäksi myös henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia. Itse aloitin kolmantena aluetoimiston päällikkönä vuoden 2025 kuluessa lokakuun alussa, kun ensin everstiluutnantti Petri Sipilä siirtyi Jääkäriprikaatin esikuntapäälliköksi 1. helmikuuta lukien, minkä jälkeen operatiivisen sektorin johtaja majuri Arto Lilja oli määrättynä aluetoimiston päällikön tehtävään 30. syyskuuta 2025 saakka. Uutena VMP-upseerina puolestaan 9. elokuuta aloitti kapteeni Kaarle Silander, kapteeni Felix Sarasen suunnattua uusien haasteiden pariin Maavoimien esikuntaan.

Haluankin kiittää sekä nykyisiä että tänä vuonna uusiin tehtäviin siirtyneitä. Vaade valmiudesta vastata uusiin haasteisiin säilyy, mutta yhdessä sekä tahdolla ja taidolla siitä selvitään.

Jääkäriprikaatin soiva käyntikortti

| Teksti: Päällikkökapellimestari, musiikkikapteeni Juhani Valtasalmi

Lapin sotilassoittokunnan vuosi 2025 on sisältänyt toimintaa hyvin monipuolisesti. Vuoteen on mahtunut pari erityistäkin tapahtumaa. Näistä mainittakoon vaskiseitsikkomme esiintymismatka Luulajaan Ruotsiin sekä Sanna Aikion säveltämän ja sanoittaman Pohjoinen pitää -teoksen kantaesitys.

Vuoden 2025 nostoja

Yleensä soittokuntamme solisteiksi saapuvat Suomen eturivin artistit eivät osallistu sotilaalliseen harjoitukseen, mutta vuoden 2013 tangokuninkaan Kyösti Mäkimattilan kohdalla kävikin toisin. Olimme jo viime vuonna keskustelleet Kyöstin kanssa Hamina Tattoossa maanpuolustuksesta. Selvisi, että Kyösti Mäkimattila kokee maanpuolustuksen henkilökohtaisesti tärkeäksi. Päädyimme keskustelujen jälkeen järjestämään Kyöstille kertausharjoituksen keväälle 2025. Ja kuten kertausharjoitukseen kuuluu, selvitimme reservin vänrikin ampumataidon. Siinä ei ollut mitään vikaa, vaikka edellisestä ampuradalla käymisestä olikin kulunut useampi vuosi. Taulussa oli nimittäin useampi kymppi. Muuten, nykyään Kyösti on reservin luutnantti.

Lapin sotilassoittokunta on useampana vuotena järjestänyt oman kaupunkiparaatin Rovaniemellä Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä. Tänä vuonna tarjosimme paikallisille muusikoille ja musiikin harrastajille mahdollisuuden osallistua kanssamme paraatiin, ja esitimme Lordin aukiolla yhdessä Porilaisten marssin. Onneksi sää suosi meitä ja yleisöäkin oli kertynyt aukiolle huomattava määrä.

Syyskuussa toteutui suunniteltu kansainvälinen yhteistyö kahden muun Nato-maan, Ruotsin ja Norjan kanssa. Luulajassa järjestettyyn tapahtumaan osallistui Lapin sotilassoittokunnan vaskiseitsikko. Norjan Harstadista Luulajaan saapui Hærens musikkorpsin puhallinkvintetti. Tapahtuman isäntänä toimi Luulajassa sijaitseva Ruotsin kodinturvajoukkojen puhallinorkesteri Hemvärnets musikkår Norrbotten. Konsertin johti Mats Janhagen, joka on aikoinaan toiminut Tukholmassa sijaitsevan Arméns musikkårin kapellimestarina ja myös Ruotsin puolustusvoimien musiikkitarkastajana.

Pohjoinen pitää!

Jääkäriprikaatin tunnuslause "Pohjoinen pitää" kuvaa prikaatin roolia Pohjois-Suomen puolustajana. Nämä kaksi tunnuslauseen sanaa saivat Sanna Aikion säveltämään ja sanoittamaan samannimisen teoksen. Pohjoinen pitää kantaesitettiin Sannan laulamana Jääkäriprikaatin vuosipäivän päiväjuhlassa lokakuun 3. päivänä.

Teosta ei ole alun perin sävelletty puhallinorkesterille, joten minä sain kunnian sovittaa sen Lapin sotilassoittokunnalle. Ennen sovitustyön alkamista kävin keskustelut Sannan kanssa hänen ajatuksistaan ja toiveistaan. Halusin kunnioittaa säveltäjän alkuperäisversiota mahdollisimman paljon, mutta sain myös käyttää sovittajan luovuutta tuodakseni omia ajatuksiani esiin esimerkiksi erilaisin sointivärein ja soolosoitinosuuksin. Haluankin tässä kiittää Sannaa yhteistyöstä ja luottamuksesta. Sanna on itse avannut sävellyksensä syntytarinaa omassa tekstissään.

Kyösti Mäkimattila osallistui soittokunnan järjestämään kertausharjoitukseen. Kuva: Viestintävarusmies Vili Iisakka

Kulttuurisen nuorisotyön ytimessä

Lapin sotilassoittokunta tekee ensi vuonna normaalia enemmän

Lapin sotilassoittokunnan vaskiseitsikko konsertoimassa Luulajassa syyskuussa 2025. Kuva: Musiikkikapteeni Juhani Valtasalmi

työtä nuorten parissa. Toki käymme tekemässä koululaiskonsertteja pitkin vuotta, mutta toukokuussa järjestämme yhteistyössä Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa konsertin, jossa nuoret puhaltajat pääsevät kanssamme lavalle, myös solistin roolissa. Edellisen kerran tällainen konsertti järjestettiin vuonna 2024, joten nyt on taas hyvä aika mahdollistaa nuorille estradi, jossa loistaa. Me Lapin sotilassoittokunnassa koemme tällaisen nuorisotyön tärkeäksi, koska yhdessä tekeminen on hauskaa ja haluamme omalta osaltamme kannustaa nuoria jatkamaan harrastamista musiikin parissa.

Lapin sotilassoittokunta järjesti vuonna 2018 nuorille suunnatun sotilasmusiikkileirin nimeltä Lyyra. Leiri oli monen osallistuneen nuoren mielestä antoisa ja leirille onkin toivottu jo useamman vuoden ajan jatkoa. Ensi syksynä toteutammekin Lyyra II -sotilasmusiikkileirin, jonka tarkoituksena on koota soittotoiminta-alueemme nuoria puhallinsoittajia yhteen viikonlopun ajaksi. Leirin aikana kehitetään yhdessä soittamisen taitoa ja annetaan nuorimmille soittajille valmiuksia hakea suorittamaan asepalvelus tai naisten vapaaehtoinen asepalvelus Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa.

Leonard Bernsteinin suurteos MASS

Ensi vuonna Euroopan kulttuuripääkaupunki on Oulu. Oulun tapahtumat ulottuvat myös 39 kumppanikuntaan Kuusamoa ja Kuhmoa myöten. Valikoidut Lapin sotilassoittokunnan esiintymiset tulevat näkymään Oulu2026-ohjelmatarjonnassa. Erityismainintana nostettakoon Leonard Bernsteinin suurteos MASS, jossa Lapin sotilassoittokuntakin on mukana. Ensi kertaa Suomessa esitettävä jättimäinen projekti kokoaa monia alueen toimijoita yhteen. Esitykset ovat Ouluhallissa 17.–21.4.2026.

Mitä on sotilasmusiikki?

Yksinkertainen vastaus kysymykseen on, että sotilasmusiikki on kaikkea sitä musiikkia, jota sotilaat soittavat. Sotilasmusiikki sisältää siis kaikki mahdolliset musiikin tyylit. Sotilasmusiikki ei ole vain marssimusiikkia, vaan se on esimerkiksi myös klassista musiikkia ja rytmimusiikkia. Sotilasmusiikkia ei esitetä vain konserttisaleissa, vaan sitä soitetaan myös paraatikentillä, toreilla tai näyttävissä kuviomarssiesityksissä. Ja juuri tässä on kyse sotilasmusiikin, sotilassoittokuntien ja sotilasmuusikoiden monipuolisuudesta sekä rajattomista mahdollisuuksista.

Trumpetistit Aapo Lehtoranta ja Niilas Kurki (vasemmalta lukien) Nuoret puhaltajat lavalla -konsertissa Rovaniemen Lyseonpuiston lukiolla 3.5.2024. Kuva: Viestintävarusmies Peetu Heikkinen

Lapin sotilassoittokunta on esiintynyt vuoden aikana laajalla alueella Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Toimintakalenterimme on sisältänyt Puolustusvoimien omia tilaisuuksia, sidosryhmiemme tapahtumia ja omaa konserttituotantoamme. Pohjoisin soittotoiminta-alueemme esiintymispaikka oli kolmen valtakunnan rajapyykki Kilpisjärvellä ja eteläisin Kulttuurikeskus Akustiikka Ylivieskassa lähellä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan rajaa. Meidät näkee vuosittain myös Helsingissä Senaatintorilla ja Espan lavalla, kun käymme tekemässä Helsingin varuskunnan järjestämän vartioparaatin ja soitamme vartioparaatin jälkeen MIL-Espa-nimisessä puistokonsertissa.

Tätä artikkelia kirjoittaessani on vielä ennen vuoden loppua tiedossa muun muassa esiintymiset kutsunnoissa Rovaniemellä, viihdekonserttikiertue sopraano Helena Juntusen kanssa Kajaanissa, Raahessa ja Oulussa, marssikonsertit yhdessä Lapin reserviläiskuoron kanssa Torniossa ja Rovaniemellä, koululaiskonsertti Oulussa, Puolustusvoimien alueellinen kirkkokonsertti Oulussa, itsenäisyyspäivään ja sen ympärille sijoittuvat konsertit ja juhlatilaisuudet Rovaniemellä sekä joulukonsertit Kittilässä ja Rovaniemellä. Aivan vuoden viimeiset esiintymiset ovat kotiuttamis- ja kokelaiden ylentämistilaisuudet Jääkäriprikaatissa.

Sotilasmusiikki kuuluu myös Sinulle!

Jos olet kuullut Lapin sotilassoittokuntaa vain ulkoilmatapahtumissa (paraatit tai MILjazz), toivotan Sinut oikein lämpimästi tervetulleeksi esimerkiksi Korundi-sarjamme konsertteihin. Heti ensi vuoden alussa saapuu Yhdysvalloista Georgian osavaltion yliopiston professori, kapellimestari Robert Ambrose johtamaan soittokuntaamme Rovaniemelle. Konsertin nimi on ”Passi: A Musical Passport”. Konsertin nimen mukaisesti ohjelmassa on (sotilas)musiikkia ympäri maailmaa. Konsertin solistinumerosta vastaa trumpetistimme vääpeli Erkki Mäntyranta, joka esittää Jukka Linkolan Tango Tarantellan.

Kiitokset kaikille yhteistyöstä vuoden aikana. Rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta 2026!

Pohjoinen pitää!

| Teksti ja kuva: Pohjoinen pitää! -teoksen säveltäjä ja sanoittaja, Sanna Aikio

Muistelen kuulleeni Jääkäriprikaatin moton ”Pohjoinen pitää” ensimmäisen kerran Jääkäriprikaatissa upseerina työskentelevältä aviomieheltäni ja tykästyin sanapariin heti. Suomen kieli, kirjoittaminen, sanat ja niiden merkitykset ovat minulle tärkeitä ja mielestäni moton kahteen sanaan on onnistuttu tiivistämään isoja ja merkityksellisiä asioita. Lyhyt ja ytimekäs motto on yhtä aikaa suoraviivainen ja monitasoinen. Se tarrautui jonnekin takaraivooni ja putkahteli sieltä mieleeni aika ajoin. Näin jälkikäteen ajatellen ehkä motto jäi mieleeni etsimään itselleen jonkinlaista tarinaa tai sanoitusta taakseen.

Tämä tarina syntyi lopulta kevättalvella 2022. Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24. helmikuuta 2022 ”Pohjoinen pitää” -sanapari ja siihen liittämäni merkitykset alkoivat kietoutua kyseiseen sotaan liittyvien pohdintojeni ympärille. Muuttunut turvallisuuspoliittinen tilanne aiheutti epävarmuutta, pelkoa ja ahdistusta suurimmassa osassa suomalaisista – myös itsessäni. Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi sodan lähemmäksi Suomea kuin vuosikymmeniin ja konkretisoi brutaalisti myös Suomen 1930- ja 1940-luvun sotien kärsimyksiä ja uhrauksia meille sotaa kokemattomille sukupolville. Kevät 2022 oli omassa mielessäni jonkinlaista kansallisesti koetun sokin jälkeistä aikaa, jolloin sopeuduimme uuteen ja aikaisempaan verrattuna arvaamattomampaan tilanteeseen.

Eräänä kevättalven arki-iltana, pianon ääreen istuessani, näistä pohdinnoistani, ajatuksistani ja tunteistani syntyi lopulta ”Pohjoinen pitää” -kappale. Itselleni se on tarina siitä, kuinka inhimillisen pelon ja epävarmuuden voi valjastaa päättäväisyydeksi ja rohkeudeksi matkalla kohti tuntematonta ja puolustaessaan sitä, mikä on arvokasta. Toivon myös muiden löytävän kappaleesta jonkin itselleen merkityksellisen ja rohkaisevan tulkinnan.

Tarina siitä, kuinka inhimillisen pelon ja epävarmuuden voi valjastaa päättäväisyydeksi ja rohkeudeksi matkalla kohti tuntematonta ja puolustaessaan sitä, mikä on arvokasta.

Kiitos päällikkökapellimestari Juhani Valtasalmelle ja Lapin sotilassoittokunnalle hyvästä yhteistyöstä sekä luottamuksesta.

Reservin kenraalit ja evp everstit vapaaehtoisessa harjoituksessa

| Teksti: kapteeni Otso Könönen

Jääkäriprikaati toteutti 24.–25. helmikuuta 2025 reservin kenraalien ja EVP everstien vapaaehtoisen harjoituksen Sodankylässä. Harjoitukseen kutsuttiin Pohjois-Suomen alueella palvelleet reservin kenraalit sekä Pohjois-Suomessa asuvat EVP everstit.

Harjoituksen tavoitteena oli tutustuttaa osallistujat Jääkäriprikaatin nykytilanteeseen ja käynnissä olleeseen kansainväliseen Arctic Forge 25 -harjoitukseen. Vapaaehtoinen harjoitus on perinteisesti toteutettu vuorovuosin Jääkäriprikaatin ja Kainuun prikaatin johtamana. Koronapandemia katkaisi perinteen ennen vuotta 2019, mutta nyt seitsemän vuoden tauon jälkeen harjoitus saatiin jälleen toteutettua.

Tutustuminen valmiusyksikön toimintaan

Jääkäriprikaatin ja Kainuun prikaatin johdon tilannekatsausten lisäksi harjoitusjoukko pääsi tutustumaan Lapin jääkäripataljoonan valmiusyksikön toimintaan osana Arctic Forge 25 -harjoitusta Kyläjärvellä. Vierailut muun muassa vaunujoukkueen ja komppanian komentopaikalla mahdollistivat keskustelut henkilökunnan ja varusmiesten kassa. Kiinnostusta herättivät erityisesti uusi kalusto, kuten viestivälineet sekä nykyaikainen taistelijan varustus. Joukolle jaettiin harjoituksen ajaksi viimeisin käytössä oleva henkilökohtainen vaatetusmateriaali, joten myös sen käytöstä helmikuisessa Sodankylässä saatiin omakohtaista kokemusta.

Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen vierailu amerikkalaisten joukkojen ryhmityksessä jouduttiin perumaan joukkojen harjoitusajan muututtua, mutta liittolaismaiden kalusto ja henkilöstö olivat vahvasti esillä varuskunnan alueella kulkiessa. Taisipa osa päästä ruokalan nurkalla vaihtamaan kuulumisia ulkomaalaistenkin sotilaiden kanssa.

Muistoja ja tulevaisuuden näkymiä

Ensimmäisen harjoituspäivän iltana oli mahdollisuus myös epävirallisemmalle keskustelulle, kun joukko kokoontui yhteiselle illalliselle. Vanhat muistot Jääkäriprikaatin toiminnasta ja tulevaisuuden näkymät soljuivat keskusteluissa sujuvasti yhteen ja varsinaisten harjoitustavoitteiden lisäksi saatiin vahvistettua pohjoisen alueen entisen sekä nykyisen johdon yhteenkuuluvuutta. Halu ja tarve tämän kaltaisen harjoituksen toteuttamiselle oli yksimielisen myönteinen. Harkittavaksi jäikin harjoituksen keston mahdollinen pidentäminen ja vastaavasti harventaminen esimerkiksi joka toiselle vuodelle.

Paljon on tapahtunut näiden seitsemän vuoden aikana sitten edellisen harjoituksen ja sen saivat myös pohjoisen entiset komentajat huomata. Kiristynyt maailmantilanne, Ukrainan sota, Nato-jäsenyys ja merkittävästi lisääntynyt kansainvälinen toiminta ovat korostaneet Jääkäriprikaatin roolia pohjoisen puolustajana. Levollisin mielin saivat kuitenkin kenraalit ja everstit harjoituksesta lähteä, sillä jo näinkin lyhyen harjoituksen aikana Jääkäriprikaatin pohjoinen pitää -mentaliteetti tuli kaikille hyvin selväksi.

Kuva: Viestintävarusmies Luukas Puranen

Juhlavuoden keskellä katse eteenpäin

| Teksti: Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston komentaja, everstiluutnantti Juha Kakko

Vuonna 2025 ilmatorjunta-aselaji täyttää 100 vuotta, mikä näkyy luonnollisesti myös Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston toiminnassa. Juhlavuoden keskeisin tapahtuma patteristolle on marraskuussa vietettävä perinnepäivä. Heinäkuun 1. päivänä osallistuimme Helsingissä aselajin 100-vuotistilaisuuteen, jonka näkyvin osuus oli kalustonäyttely Senaatintorilla.

Patteriston kokoonpanoa ja organisaatiota ollaan valmiina kehittämään toiminnan tehostamiseksi ja uusien vaatimusten edellyttämällä tavalla. Tämän vuoden alussa patteristoon perustettiin Järjestelmäsektori. Tämän uudistuksen tavoitteena oli valtakunnallisten ilmatorjunnan pääkoulutuspaikkavelvoitteiden toteutumisen turvaaminen ja johtamisen suoraviivaistaminen. Sektori vastaa pääkoulutuspaikkavelvoitteiden toteutumisesta ja johtaa ilmatorjuntajärjestelmien suorituskyvyn ylläpitoa ja kehittämistä patteristossa.

Nato ja kansainvälinen Someroharju

Suomen Nato-jäsenyys on näkynyt monella tapaa myös patteriston toiminnassa ja arjessa Someroharjulla. Suuret harjoitukset Pohjois-Suomessa ja erityisesti Rovajärvellä ovat tuoneet liittolaismaiden joukkoja varuskuntaan. Välillä Sotilaskodissa on kohdannut enemmän amerikkalaisia sotilaita kuin kotimaisia ja välillä varuskunnan ajoneuvojen pääväri on näyttänyt olevan hiekanruskea.

Patteriston kannalta on keskeistä, että kansainväliset harjoitukset liittolaisten kanssa jatkuvat ja yhteistoimintakykyä parannetaan edelleen. Meille tämän vuoden tärkein kansainvälinen harjoitus oli Joint Viking 25 -harjoitus keväällä Norjassa. Myös ilmatorjuntaharjoituksissa (ADEX Mallet Strike) olemme päässeet harjoittelemaan monipuolisesti muun muassa ruotsalaisten ja amerikkalaisten ilmatorjuntayksiköiden kanssa. Keskeinen positiivinen havainto liittolaisten kanssa harjoittelusta on se, että suomalaisen varusmieskoulutuksen laatu on korkea ja perusasiat ovat meillä kunnossa. Olemme oikealla tiellä ja yhteinen harjoittelu parantaa edelleen joukkojemme laatua.

ITO05 – paluu patteristoon

Patteristo valmistautuu parhaillaan ottamaan vastaan ITO05-ohjusjärjestelmän pääkoulutuspaikan velvoitteet Salpausselän ilmatorjuntapatteristolla. Oikeastaan kyse on paluusta vanhaan, sillä patteristo on kouluttanut kyseistä järjestelmää aiemminkin. Joukkotuotanto aloitettiin saapumiserästä 1/08 ja sitä jatkettiin seuraavan vuosikymmenen puolelle, kunnes koulutus keskitettiin Vekaranjärvelle patteriston keskittyessä ITO90M-yksiköiden tuotantoon.

ITO05 patteri koostuu neljästä ohjusryhmästä, joissa jokaises-

sa on yksi ohjuslavetti ja ampumajalusta. Optimaalisessa tilanteessa ryhmät ovat verkottuneet keskenään, jolloin järjestelmästä saadaan paras hyöty irti. Jokainen ryhmä kykenee kuitenkin myös itsenäiseen toimintaan. Yksiköllä on pimeätoimintakyky ja se kykenee ympärivuorokautiseen toimintaan. Järjestelmän maalinosoitustutkana on Ericssonin valmistama HARD, jonka mittausetäisyys on 20 kilometriä. Ohjuksena on laserohjattava SAAB Boforsin valmistama Bolide, jonka kantama vakaasuunnassa on kahdeksan kilometriä ja pystysuunnassa kuusi kilometriä. Ohjus sisältää sekä isku- että herätesytyttimen. Järjestelmän ajoneuvoalustana toimii Mercedes-Benz Unimog.

Joukkotuotanto käynnistyy patteristossa uudelleen ensi kesän saapumiserästä. Sitä ennen kehitetään henkilökunnan osaamista, otetaan vastaan tarvittava materiaali ja parannetaan koulutusolosuhteita rakentamalla Koulutushalliin uusi simulaattoritila.

Osaamisen kehittäminen

Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston tärkein tehtävä on koulutus. Sotakelpoisten joukkojen tuottaminen on koulutuksen tärkein päämäärä. Päämäärä saavutetaan kouluttajien päivittäisellä työllä, ammattitaidolla ja laadukkailla harjoituksilla. Kouluttajien työlle on varmistettava riittävä tuki ja arvostus. Oikeaa koulutuskulttuuria tulee vaalia ja kehittää patteristossa. Yhdessä tekeminen, vastuun kantaminen, työkavereiden kannustaminen ja tukeminen sekä osaamisen päämäärätietoinen kehittäminen ovat tässä olennaisia.

Patteriston henkilöstölle on luotu osaamispolut, joiden perusteella suunnitellaan yksilölliset koulutustarpeet. Patteriston esikunta vastaa osaamiskartoituksen ylläpidosta perusyksiköiden kanssa. Esimiehet sitouttavat henkilöstönsä suunniteltujen osaamispolkujen toteuttamiseen. Vuoden vaihteessa patteriston esikuntaan muodostetaan patteristomestarin tehtävä, joka tukee tämän kokonaisuuden toteutumista. Patteristomestarin vastuulla on jatkossa osaamisen kehittäminen ja työpaikkaohjaaminen patteristossa. Tavoitteena on jatkossa saada kaikkiin perusyksiköihin työpaikkaohjaajien tai yksikkömestareiden tehtävät.

Ukrainan opit ja lennokintorjunta

Ukrainan sota on osoittanut jälleen kerran ilmatorjunnan kriittisen merkityksen modernissa sodankäynnissä ja samalla se on asettanut aselajille uusia haasteita. Patteristossa pyritään huomioimaan laaja-alaisesti Ukrainan sodan opit koulutuksessa. Erityisesti henkilökunnan osaamista lennokkitoiminnan ja -uhkan osalta kehitetään edelleen ja uhkan monimuotoistuminen tullaan huomioimaan kaikkien patteriston harjoitusten tilanteissa ja annetussa koulutuksessa. Samalla on tärkeää pitää kiinni vanhoista hyvistä toimintatavoista esimerkiksi liittyen hajauttamiseen, maastouttamiseen ja linnoittamiseen. Ukrainan oppeja voidaan hyödyntää laajasti myös sotilaspoliisien ja huollon koulutuksessa. Lennokintorjunta asettaa haasteita erityisesti tykkikoulutukselle ja uusien lennokintorjuntakyvykkyyksien (CUAS) käyttöönotto työllistää patteristoa myös jatkossa.

ADEX Mallet Strike Lohtajalla toukokuussa 2025.
Kuva: Viestintävarusmies Luukas Puranen

Ilmatorjunta sata vuotta

| Teksti: Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston patteristoupseeri, majuri Samuli Regina

Ilmatorjunnan suorituskyvystä Pohjois-Suomessa vastaa Jääkäriprikaatin eteläisempi joukkoyksikkö, Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo, jossa ilmatorjunnan varusmieskoulutus on jyvitetty kahdelle perusyksikölle. Varusmiehelle ilmatorjunnan palvelustehtäviä Rovaniemellä ovat ammus- ja ohjusilmatorjunnan (23ITK61, ITO05 ja ITO05M) eri tehtävät tai ilmatorjunnan taistelun johtamiseen sekä ilmavalvontaan liittyvät tehtävät.

Rovaniemen ilmatorjuntapatteristossa kehitetään myös kyvykkyyksiä miehittämättömien lentolaitteiden torjumiseksi. Droonien torjuntaan liittyvien kyvykkyyksien suorituskykyjä on siis hankittu ja osaamista kehitetään. Perusteet ilmatorjunnan nykytilalle ja ilmatorjunnan kehityssuunnalle ovat johdettavissa paitsi Ukrainan sodan kokemuksista myös ilmatorjunnan satavuotisesta historiasta. 1. heinäkuuta 1925 Suomenlinnassa perustettu Ilmapuolustuskomennuskunta aloitti itsenäisen Suomen ilmatorjuntakoulutuksen ja tuosta hetkestä alkoi kehitys kohti sitä suorituskykyistä ja modernia aselajia, joka tänään on merkittävä osa sekä ilmapuolustuksen kokonaisuutta että arktista puolustuskykyä.

Varhaiset vuodet ja sotien kova koulu

Ilmatorjunnan historia kulkee rinnan ilma-aseen ja uhkan kasvun kanssa. Vuonna 1925 perustettu Ilmapuolustuskomennuskunta aloitti ilmatorjuntakoulutuksen Suomenlinnassa ja ensimmäinen ilmatorjuntapatteri perustettiin noin vuotta myöhemmin kalustonaan sotasaaliina saadut tykit. Aselajin statuksen ilmatorjunta sai vasta talvisodan kynnyksellä, mikä selittää teknisen kehityksen vajavaisuutta 20- ja 30-luvuilla sekä johtajuuden puutetta aselajin osalta.

Näinä vuosina ilmatorjunnan organisaatio ja kalusto alkoivat vähitellen muotoutua. Haasteena oli pienen maan rajalliset resurssit, joita ei ilmatorjuntaan juurikaan suunnattu. Lapin ilmatorjuntakillan ja Lapin ilmatorjuntarykmentin vuonna 1989 julkaisemassa Pohjois-Suomen ilmatorjunta 1939–1989 -teoksessa kuvataan ilmatorjunnan resursseja ja painopistettä talvisodan kynnyksellä seuraavasti: *Ilmatorjunta oli syksyllä 1939 nuori aselaji, vain 14 vuoden ikäinen. Sen sotavalmius oli vielä heikko, melkeinpä lasten kengissä. Taisteluvälineistöä oli vähän, lisää oltiin kyllä hankkimassa, mutta hankinnat olivat vasta neuvotteluvaiheessa. Kalusto riitti vain 10 raskaan ja kolmen kevyen patterin, kahden ilmatorjuntakonekivääriomppanian ja 16 Ilmatorjuntakonekivääriryhmän perustamiseen, jotka kaikki ryhmitettiin kenttäarmeijan ja kotialueen suojaksi Tampere-Joensuu tasan eteläpuolelle.*

Talvisodan päättyessä Pohjois-Suomessa oli yhteensä 36 ilmatorjunta-asetta, joista pääosa keveitä ilmatorjuntatykkejä. Näillä Lapin suurimmat asutuskeskukset saatiin suojattua pudotusmäärän ollessa 37 konetta ja vaurioitettuja koneita oli hieman enemmän. Vaikka pudotusten määrä on näennäisen pieni, vaikutti ilmatorjunta lentokorkeuteen heikentäen pommitusten tarkkuutta.

Jatkosotaan lähdettäessä ilmatorjunnan tila oli parempi. Suomen sotateollisuus oli parantunut ja Saksasta saatiin modernia tykkikalustoa. Erityisesti saksalaiset ilmavalvonta- ja tulenjohtotutkat nostivat ilmatorjunnan uudelle tasolle. Suomi olikin ensimmäisiä pieniä maita tutkajärjestelmien käyttäjänä. Myös ilmapuolustuksen kokonaisuus oli parantunut Messerschmitt -hävittäjien myötä.

Ilmatorjunnan sodanaikaisen suorituskyvyn huipentumana voidaan pitää Helsingin suurpommitusten torjuntoja helmikuussa 1944, jolloin hankintojen ja taktisen käytön kehittymisen seurauksena ilmatorjunta kykeni harhauttamiseen ja koordinoituun tutkajohtoiseen tulenkäyttöön. Helsingin pommitukset torjuttiin menestyksekkäästi, mikä oli elintärkeää maan itsenäisyydelle. Kenttäarmeijan ilmapuolustuksessa ilmatorjuntapanssarivaunut olivat avainasemassa erityisesti liikkuvuuden myötä. Lapin sodan kynnyksellä ilmatorjunnan rooli koki uuden käänteen. Suomalaisten ajaessa saksalaisia pois maasta, oli suojattava omia joukkoja saksalaisten ilmaiskuilta. Lapin alueen maasto ja sääolosuhteet vaativat ilmatorjuntakalustolta ja -miehiltä kestävyyttä ja liikkuvuutta.

● Lapin Jääkäripataljoonasta osallistui Lohtajan juhlaleirille it-joukkue. Sieltä löytyi myös tykkiryhmäkilpailun voittaja. Ryhmänjohtaja, alikersantti Jukka Mik kola näyttää kisassa käytettyjä tauluja.

Kuva: majuri evp. Eero Pajulan arkisto

Sodissa kalustoltaan heikon ilmatorjunnan merkitys osoittautui korvaamattomaksi. Vaikka useat paikkakunnat jäivät suojatta ilma-aseelta, osoitti ilmatorjunta tarpeellisuutensa. Sotien aika korosti suomalaisille ilmatorjunnan merkitystä ja ohjasi ilmatorjunnan kehittymistä kohti kokonaisuutta, jossa valvonnalla, hälyttämisellä, kaluston suorituskyvyllä ja henkilöstön koulutustasolla on kaikilla merkityksensä. Ajassa näkyy myös arktisen koulutuksen juuret, joita Jääkäriprikaatissa nykyäänkin vaalitaan.

Kylmä sota ja ohjusten nousukausi – viiveikäs rantautuminen Suomeen

Sodista toipumisen rinnalla ilmatorjunnan kehittäminen jatkui. Suurvaltojen välinen ilma-aseen ja vasta-aseen kehitys kiihtyi, minkä seurauksena syntyivät kylmän sodan risteilyohjukset ja ballistiset ohjukset, joilla osin korvattiin strategiset pommikoneet. Uhkan muuttuminen ja ilmatorjuntatykistön kantaman riittämättömyys johti ilmatorjuntaohjusten kehittämiseen ensin korkeatorjuntaan ja myöhemmin teknologian sen mahdollistaessa matala- ja keskitorjuntaan.

Ohjusilmatorjunnan merkitys oli keskeinen kylmän sodan aikaisissa konflikteissa. Eversti evp. Ahti Lappi kirjoittaa Ilmatorjunta -lehden artikkelisarjassa Ilmatorjunta 100 vuotta, osassa 3 seuraavasti:

Korkeatorjuntakykyisillä raskaammilla ohjusjärjestelmillä eliminoitiin strategiset pommikoneet, liikkuvalla kevyemmällä ohjuskalustolla ja kannettavilla ohjuksilla rajoitettiin rynnäkkökoneiden ja taisteluhelikoptereiden käyttöä. Tulos näkyy tappiotilastoista, kun tarkastellaan tärkeimpiä sotia, joissa on käytetty ilmatorjuntaohjuksia vuosina 1965–1991. Lentokoneiden ja helikoptereiden kokonaistappiot olivat noin 14 000, josta taistelutappioiden osuus oli yli 5 000 (todennäköisesti enemmänkin). Taistelutappioista ilmatorjunnan osuus oli noin 86 %, mutta ilma-alivoimaisella puolella 96 %.

Suomessa ilmatorjuntajärjestelmien tilanne parani 60-luvulla, kun ensin vuosikymmenen alussa Neuvostoliitosta hankittiin ilmatorjuntapanssarivaunuja (ZSU-57-2) ja saman vuosikymmenen lopussa käynnistettiin massamaiset hankinnat 23mm ilmatorjuntatykille (ZU-23). Kyseinen asejärjestelmä on tänäkin päivänä koulutuksen keskiössä erityisesti Rovaniemen ilmatorjuntapatteristossa, joka toteuttaa kyseisen asejärjestelmän pääkoulutuspaikkavelvoitteita järjestämällä muun muassa valtakunnallisia asejärjestelmäkursseja niin henkilökunnalle kuin reserviläisille. Järjestelmää on koulutettu 60- ja 70-luvuilla myös Sodankylässä Lapin jääkäripataljoonassa, jossa ilmatorjuntajoukkue oli organisoitu osaksi kranaatinheitinkomppaniaa vuosina 1965–1975 ennen sen siirtoa Rovaniemen ilmatorjuntapatteristoon.

Ilmapuolustusmuistomerkin paljastustilaisuus Someroharjulla. Hämeen lennosto muutti vuonna 1973 Rovaniemelle ja muuttui Lapin lennostoksi vuonna 1974. Kuva: majuri evp. Eero Pajulan arkisto

Ruotsi hankki ensimmäiset ohjusjärjestelmänsä 50-luvun lopussa, kun Suomessa tämä askel otettiin vasta 70-luvun lopulla. Järjestelmien hankintaa vaikeuttivat YYA-sopimus ja erityisesti Pariisin rauhansopimus ja sen ohjusartikla. Suomeen hankittiin tuolloin sekä yhden miehen kannettavia ohjuksia että aluetorjuntaohjuksia.

Vasta 80-luvun lopulla kylmän sodan vedellessä viimeisiään oli Suomen mahdollista hankkia järjestelmiä lännestä. Tuon jälkeen hankinnat suuntautuivatkin länteen, josta Suomen ilmatorjunnan repertuaariin hankittiin esimerkiksi ITPSV90 (Marksman- ilmatorjuntapanssarivaunu) ja Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristossa edelleen käytössä oleva ITO90 (Crotale NG).

Hankintojen myötä Suomen ilmatorjunnasta voitiin käyttää termiä ”kerroksellinen ilmatorjunta”, mikä tarkoittaa useista eri ammus- ja ohjusjärjestelmistä koostuvaa kokonaisuutta. Kerroksellisella ilmatorjunnalle on tyypillistä sen taistelunkestävyys, koska eri järjestelmät eivät ole haavoittuvaisia yhdelle uhkatyypille.

Tässä ja nyt

Helsingin suurpommitusten torjunnan, kylmän sodan ohjusilmatorjunnan kehityksen ja kerroksellisuuden lisäksi voidaan ilmatorjunnan satavuotiselta matkalta korostaa viimeisimpänä ilmapuolustuksen johtamisen integrointia. Tänä päivänä ilmatorjunta Suomessa on moderni ja keskeinen osa puolustusjärjestelmää.

Johtamisjärjestelmien integroinnilla on mahdollistettu reaaliaikaisen tilannekuvan muodostaminen ja sen hyödyntäminen ilmatorjunnan tulenkäytön johtamisessa viiveettä. Uusimmilla hankinnoilla korkeatorjuntakyvyn saamiseksi (David Sling) ja miehittämättömien järjestelmien uhkaan vastaamiseksi (C-UAS) täydennetään ilmatorjunnan kyvykkyyksiä. Oppeja Ukrainasta sovelletaan – Lapissa Lapin erityisolosuhteisiin.

Nato-jäsenyys toi suorituskykymme osaksi liittouman ilmapuolustusta. Vastaavasti liittouman suorituskyvyt kiinnostavat ilmatorjuntataistelijaa pohjoisessa. Liittouman näkökulmasta Lapin ilmatorjuntamies ja -nainen seisoo lukkona pohjoisella sivustalla huolehtien arktisen toimintaympäristön vaatimuksista. Lapissa osaava henkilöstö – ja sen määrätietoinen harjoittelu – on edelleenkin se perusta, jolle ilmatorjunnan suorituskyky muurataan kansalliset vaatimukset huomioiden.

Yhtä köyttä samaan suuntaan vetäen

| Teksti ja kuvat: Lapin jääkäripataljoonan komentaja, everstiluutnantti Juha Hollanti

Maailman muutos on asettanut meidät uusien tosiasioiden eteen. Jokaisen on tässä tilanteessa hyvä tarkastella ennakkoluulottomasti omia toimintatapojaan. Muutos tuo haasteita, mutta samanaikaisesti se on mahdollisuus. Mahdollisuus kehittyä, kehittää ja pysyä kehityksessä mukana. Näin on syytä tehdä, sillä jatkossakin vain muutos on pysyvää.

Työssä jaksamisen taktiset periaatteet

Ohjesäännöissä ja oppaissa on tarkasteltu erilaisia, suomalaiseen taktiikkaan soveltuvia, taktisia periaatteita. Yhtä lailla taktisten periaatteiden kautta voidaan käsitellä työssä jaksamista ja työkyvyn ylläpitämistä esimerkiksi voimien taloudellisen käytön, painopisteen luomisen ja yllätyksiin varautumisen näkökulmista.

Voimien taloudellinen käyttö edellyttää tehtävän erittelyä ja ydinainesanalyysin tekemistä. On tunnistettava tärkeimmät asiat ja erotettava ne vähemmän tärkeistä. On oltava rohkeutta myöntää itselleen, että kaikkea ei voi tehdä täysillä. Painopisteen luominen tarkoittaa keskittymistä olennaiseen ja vähemmän tärkeiden asioiden hoitamista rutiininomaisesti.

Turvallisesti ja laadukkaasti toteutettu varusmieskoulutus on päätehtävämme. Siihen on keskitettävä tarvittavat resurssit. Yllätyksellisiin tilanteisiin on sotilaan myös aina syytä varautua. Tässä tapauksessa se tarkoittaa sitä, että on kyettävä reagoimaan myös odottamattomiin muutoksiin, jotka saattavat muuttaa asioiden tärkeysjärjestystä.

”Voiko täydellisyyttä olla olemassa missään muodossa?”

Yleisesti todettu tosiasia on, että täydellisyyden tavoittelu pilaa hyvän kokonaisuuden. Sellaisen varman perussuorituksen, joka riittää enemmän kuin hyvin asioiden hoitamiseen. Lopputuloksena on pahimmillaan se, että yhdeksän tehtävää kymmenestä jää kokonaan tekemättä kaiken ajan kuluessa ensimmäisen tehtävän hiomiseen täydellisyydeksi asti. Siksi tämäkään kirjoitus ei tavoittele täydellisyyttä. Ei pidä kehittää itseään tai joukkoaan uuvuksiin asti, eikä polttaa kynttilää loppuun molemmista päistä.

Kaveria ja kuntoilua ei jätetä

Psykologinen turvallisuus on yksi keskinäiseen luottamukseen ja vuorovaikutukseen perustuvan työyhteisön tärkeimmistä tunnusmerkeistä. Tällaisessa työpaikassa jokainen voi esiintyä omana itsenään. Jokaisella on oikeus esittää uusia ideoita tai pyytää kaverilta apua. Psykologisen turvallisuuden tunteen on myös todettu vähentävän työperäistä stressiä. Haastavatkin tilanteet sujuvat helpommin, kun kaikki tukevat, kannustavat ja kuuntelevat toisiaan. Rakentavan ilmapiirin luominen on jokaisen vastuulla.

Työhyvinvoinnista puhuttaessa säännöllisen liikunnan merkitystä ei pidä unohtaa. Lenkille lähtemiseen saa lisää motivaatiota, kun asettaa itselleen realistiset tavoitteet. Niiden saavuttamisessa voi kilvoitella myös yhdessä kaverin kanssa. Samalla tulee luontevasti kannustettua kaveriakin kuntoilemaan. Näinhän monet tekevätkin. Lyhyt tauko päivän keskellä antaa paljon enemmän kuin ottaa. Hyvä fyysinen kunto myös parantaa henkistä kestävyyttä, resilienssiä.

Arvoisa lukija, hyvä kollega. Muutoksen mahdollisuus alkaa tosiasioiden tunnistamisesta ja tunnustamisesta. Muutos puolestaan alkaa meistä jokaisesta itsestämme. Tuleva vuosi, varsinkin kevät, tuo meille haasteita, mutta ennen kaikkea myös mahdollisuuksia. Yhdessä selviämme niistä hyvin, yhtä köyttä samaan suuntaan vetäen.

Omasta ja Lapin jääkäripataljoonan puolesta kiitän kaikkia kuluneesta vuodesta, toivotan rauhallista joulunaikaa ja menestystä tulevalle vuodelle 2026!

Liikuntakasvatus toiminta- ja työkyvyn tukena

| Teksti: Jääkäriprikaatin liikuntakasvatusupseeri, kapteeni Jenni Fräntilä

Puolustusvoimien liikuntakasvatus tähtää henkilöstön fyysisten ominaisuuksien kehittämiseen ja ylläpitoon ja on keskeinen osa Puolustusvoimien koulutusjärjestelmää niin palkatulle henkilökunnalle kuin varusmiehille. Fyysisten ominaisuuksien rinnalla liikuntakasvatuksella on keskeinen rooli myös henkilöstön toiminta- ja työkyvyn tukemisessa.

Liikuntakasvatuksellisen työn kenttä ja moniulotteisuus jää usein tuloksellisten lukuarvojen tarkastelun ulkopuolelle. Liikuntakasvatuksen vaikutuksien mittarina voidaan toki käyttää ammattisotilaiden fyysisen toimintakyvyn mittaustuloksia ja arvoja, joukko-osaston menestymistä urheilukilpailuissa ja -tapahtumissa tai yksittäisen henkilön suoriutumista tietyistä fyysisiä ominaisuuksia vaativista suoritteista. Mittarina voidaan käyttää myös koulutetun joukon sijoitettavuutta. Liikuntakasvatuksen kenttä ja vaikuttavuus ovat kuitenkin edellä mainittuja mittareita laajempi ulottuen myös henkilön kokonaisvaltaiseen toiminta- ja työkykyyn.

Liikunnan aikaansaamat positiiviset kokemukset, elämykset, hyvänolon tunteet ja virkistysvaikutukset ovat yhtä tärkeitä kuin fyysisen suorituskyvyn ominaisuudet.

Fyysinen toimintakyky muodostaa perustan henkilön suorituskyvylle. Liikuntakasvatuksen fyysisillä harjoitteilla pyritään saavuttamaan riittävä voimataso, hyvät kestävyysominaisuudet sekä kehittämään liikkuvuutta ja kehonhallintaa. Hyvä fyysinen kunto tukee myös henkilön stressinhallintakykyä, vähentää tapaturmariskejä ja sairaspoissaoloja sekä edistää kokonaisvaltaista palautumista. Liikunnan aikaansaamat positiiviset kokemukset, elämykset, hyvänolon tunteet ja virkistysvaikutukset ovat yhtä tärkeitä kuin fyysisen suorituskyvyn ominaisuudet. Yhdessä fyysisen ja henkisen toimintakyvyn kokonaisuus luo edellytykset jokapäiväiselle toiminnallemme henkilön työnkuvasta riippumatta. Hyvät sosiaaliset taidot, motivaatio ja ryhmähenki edesauttavat tätäkin kokonaisuutta.

Oikealla tavalla hyödynnettynä liikunnan ja liikuntakasvatuksen vaikutukset ovat yksilön ja yhteisön tukipilari, joka tukee niin henkilöä itseään, mutta samalla tukee organisaation toimintavalmiutta, suorituskykyä, työhyvinvointia ja toimintakykyä. Liikunnan kuormittavuuden hallinta on kuitenkin keskeinen taito, jota liikuntakasvatuksellisessa työssä tulee korostaa liikunnan säännöllisyyden ja monipuolisuuden ohella. Liian kuormittava fyysinen harjoittelu esimerkiksi uupumustilassa saattaa vaikuttaa negatiivisesti niin mielen kuin kehonkin toimintaan ja sitä kautta aiheuttaa toiminta-ja työkyvyn laskua.

Puolustusvoimat tukee henkilöstönsä toiminta- ja työkykyä tarjoamalla monipuoliset ja ympärivuotiset liikuntamahdollisuudet varuskunnissa sekä tarjoaa henkilöstölleen virike-etuja. Tukimuotoja kehitetään alati muuttuvan tarpeen ja nykyajan teknologian hengessä. Voidaankin todeta, että liikuntakasvatuksen rinnalla myös tukikeinoja fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn kehittämiseen ja ylläpitämiseen on tarjolla jokaiselle työntekijälle. Työajalla tapahtuva tauko- tai viikkoliikunta ja liikuntapaikkojen sekä liikuntakasvatuksen resurssien hyödyntäminen on jokaisen henkilön saavutettavissa.

Arki-, hyöty- ja työmatkaliikunnan hyödyntäminen lisää arjen fyysistä aktiivisuutta, virkistää ja palauttaa. Arki-, hyöty- ja työmatkaliikunnalla on siis myös työ- ja toimintakyvyllisiä positiivisia vaikutuksia. Työyhteisössä yhdessä liikkuminen kehittää henkilön sosiaalisia taitoja, koheesiota ja joskus jopa johtajuutta.

Liikunnallisen elämäntavan oppiminen ei ole iästä, sukupuolesta, ammattiryhmästä tai työnantajan tuesta kiinni. Henkilökohtaisten toiminta- ja työkykyä tukevien menetelmien hyödyntäminen on mahdollista koko Puolustusvoimien työuran ajan työnantajan tukemana. Hyvinvoiva, hyväkuntoinen, motivoitunut ja toimintakykyinen työntekijä on myös työantajan etu.

Tartu rohkeasti jokaiseen mahdollisuuteen, mitä liikuntakasvatus omassa joukko-osastossasi tarjoaa.

Aina liikuntakasvatuksen ja liikunnan ei tarvitse olla kellotettua, ohjattua ja tavoitteellista toimintaa. Välillä liikuntakasvatus ja liikunta voi olla myös heittäytymistä ja erilaisten liikunnallisten kokemusten hankkimista yhdessä tai erikseen. Kiitoksena mielesi ja kehosi jaksaa paremmin ja tuet omaa ja yhteisösi työ- ja toimintakykyä.

Vieraanvaraisuudella ja oveluudella etulyöntiasema

| Teksti: Jääkäriprikaatin vanhin aliupseeri, vääpeli Riikka Nyström

Solekko tehä – kuulin jääkäriprikaatilaisten sanovan, kun Maavoimien komentajalta oli tullut käsky muodostaa Naton maavoimajohtoportaan (Allied Land Command, LANDCOM) maajoukkojen komentajien tapaamisen eli LC3-konferenssin tukiorganisaatio, joka vastaisi järjestelyjen toteutuksesta. Konferenssi tultaisiin järjestämään Land Commandin ja Maavoimien esikunnan johdolla Jääkäriprikaatissa Rovaniemellä.

Lopulta prikaatilaisia olikin suuri määrä eri tuki- ja turvallisuustehtävissä konferenssin aikana ja osastoamme johti majuri Tuomo Sutinen. Komentajat Naton maavoimien esikunnista sekä maajoukoista saapuivat Land Command komentajan kenraali Christopher Donahuen ja Maavoimien komentajan kenraaliluutnantti Pasi Välimäen kutsumana Rovaniemelle.

Ilmoittautuneita konferenssiin olikin runsaasti ja tilaisuuden alkaessa 15. syyskuuta oli Somerharjulla Rykmenttisalillinen kenraaleita, sotilasavustajia sekä vanhimpia aliupseereita. Saimme Jääkäriprikaatin esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Petri Sipilän kanssa kutsun konferenssiin, hänen edustaessaan tilaisuudessa prikaatiamme. Istuessani vanhimpien aliupseereiden rivistöllä, mikä oli komentajista seuraava rivi, konkretisoitui minulle, kuinka merkittävästä tilaisuudesta oli kyse.

On tärkeää saada liittouman komentajistolle omakohtainen kokemus alueestamme, jolloin asioille tulee merkitys. Tukiorganisaation henkilöstö oli painanut pitkää päivää ja mieltämme lämmitti kovin, kun kuulimme kenraaleiden olevan hyvin tyytyväisiä järjestelyihin. Jälleen kerran prikaatilaisten tinkimätön asenne ja vieraanvaraisuus tekivät vaikutuksen.

He olivat erittäin vaikuttuneita nuorten sotilaidemme taidoista sekä asenteesta

Konferenssin toisena päivänä oli aliupseereilla ohjelmassa LANDCOM sotilasmestarin Jonathan Ellisin ja Maavoimien sotilasmestarin Esa Ekin johdolla kokous sekä tutustuminen varusmieskoulutukseemme. "CSEL´s" – LANDOM CSEL Jonathan Ellis aloitti ohjeistuksensa, kun oli aika siirtyä aliupseereiden ohjelmaan. CSEL (Command Senior Enlisted Leader) on toiminnallinen tehtävänimike joukkojen vanhimmille aliupseereille.

Sotilasmestari Ek johti aliupseerit maastoon kokouksen päätyttyä. Lapin jääkäripataljoonassa varusmiespalvelusta suorittavat nuoret sotilaat olivat valmistautuneet kouluttajiensa, komppaniamestari vääpeli Markku Ahon sekä ylikersantti Jesse Illikaisen johdolla esittelemään osaamistaan. Suojautuminen vihollisen vaikutukselta vaatii tuliaseman vaatimusten lisäksi myös oveluutta, mikäli aikoo väistää vihollisen vaikutuksen. Ja sen myös Pohjoisen puolustajat havainnollistivat hienosti. Jättäen kuitenkin parhaimmat ideansa kertomatta. Esittelyä seuraamaan saapuneet olivat erittäin vaikuttuneita nuorten sotilaidemme taidoista sekä asenteesta, ja moni halusikin tunnelmoida sotilaidemme kanssa poteroissa, kokemuksista keskustellen.

Puurajaan nousi helikoptereita ja tiesimme niiden kuuluvan komentajille, kenraaliluutnantti Välimäen johtaessa kenraalit itärajalle läpi laajojen metsien. Päivän hämärtyessä kenraalit palasivat ilmateitse lähtöalueelle, sotilasasiantuntijat päättivät perusammunnat ylikersanttien Tikan ja Luokkasen johdolla ja aliupseerit nousivat poteroistaan.

Illallisella olimme vielä kerran koossa ja naurua riitti, kun kenraaleiden johdolla päivän tapahtumia kerrattiin. Keskusteluista välittyi tunne ”vahvempina eteenpäin”.

Kuva: Ylikersantti Hanna-Kaisa Korhonen

Makean toiminnan joukot matkalla ympäri Suomen

| Teksti: Leila Karhapää

Seuraavana vuorossa Sotilaskotiliiton marssijat, joita johtaa Sodankylän sotilaskotiyhdistys ry:n puheenjohtaja Riitta Sassali. Tämä kuulutus kajahti ilmoille useampaan kertaan Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä Kuopiossa 4. kesäkuuta 2025. Puheenjohtajamme marssi esimerkillisesti yhdistyksemme – jos ei ehkä maailman kartalle, niin ainakin Suomen kartalle. Riitta totesi jälkeen päin, että kun hän on selvinnyt tästä haasteesta, hän selviää mistä vaan. Entuudestaan Riitalla oli marssikokemusta neljästä marssista eli hän ei joutunut esimarssijaksi ihan kylmiltään.

Retkeläiset Raatteen Vartiomuoseolla. Tuolta takaa neuvostosotilaat vyöryivät Suomeen. Kuva: Juha Kunnari

Reissussa on oltu

Riitta reissasi Kuopioon miehensä kanssa Sukevan mökiltä käsin. He olivat mukana myös yhdistyksemme kevätretkellä 24.–25. toukokuuta 2025 Suomussalmen sotahistoriallisiin kohteisiin Raatteen tiellä, jossa meitä oli mukana pikkubussillinen eli 16 jäsentä. Kauas on pitkä matka – välimatka Sodankylä-Suomussalmi noin 400 kilometriä, joten matkaan oli lähdettävä heti aamukahdeksalta.

Kilometrejä tuli vielä lisää, kun poikkesimme tervehtimään Hiljaista kansaa viitostien varrella. Hiljaisen kansan Niittykahvilassa meidät toivotti tervetulleiksi Ritva Huttunen. Vierailun aluksi kuuntelimme Ritvan esittämänä monologin Sodan taakka, joka kertoi naisten moninaisista tehtävistä ja kokemuksista sodan aikana ja sen jälkeen; lehmien evakkoon kuljetus, partisaani-iskut, kotirintaman askareet ja miten selvittiin, kun sodasta palasi muuttunut mies.

Esityksen jälkeen nautimme lounasbuffetissa salaatteja, keittoa, luomuleipää, ja mustikkamehua – todellista makujen sinfoniaa, luonnon helmasta kerätyistä raaka-aineista tehtynä, lautasina petäjäpäreet.

Päät painoimme tyynyyn kylpylähotelli Kiannan kuohuissa Suomussalmella. Sunnuntaina aamupalan jälkeen lähdimme Esko-oppaan johdolla hotellin pihasta opastetulle kierrokselle. Raatteentie – Raatteen Vartiomuseo – Raatteen Portin Talvisotamuseo – Suomussalmen entinen kyläkeskus, nykyinen kirkonkylä – Wanhan Kalevan Baari – Suomussalmen keskusta. Raatteentien taistelu tammikuussa 1940 oli yksi talvisodan merkittävimpiä taisteluja.

Valtakunnalliset sotilaskotipäivät Turussa

Seuraava reissukohteemme oli valtakunnalliset Sotilaskotipäivät 23.–24. elokuuta 2025 Suomen Turussa, jonne matkaa kertyi noin tuhat kilometriä. Matkaan lähdimme perjantaiaamuna ennen kukonlaulua, Rovaniemelle autolla ja sieltä junalla Tampereelle, jossa oli junan vaihto Turkuun, jonne ehdimme illansuussa. Olimme tilanneet Turun ase-

Hiljainen kansa. Kuva: Leila Karhapää

Hiljaisen kansan Niittykahvilassa Ritva Huttunen esitti Sodan taakka -monologin. Kuva: Juha Kunnari

Sotilaskotipäivillä Turussa. Kuva: Juha Kunnari

malle taksit viemään meidät hotelliin. Pulmana oli kuitenkin, että taksit odottivat meitä tois pual asemaa ja me olimme täl puol asemaa ja välissä ratakiskot – vai oliko se päinvastoin? No tulivathan ne taksit pienen odottelun jälkeen.

Lauantaiaamu valkeni aurinkoisena ja lämpimänä. Päivän ohjelma tapahtui Aurajoen rannalla Varvintorilla, jossa oli viralliset avajaiset soittokuntineen ja puheineen. Lounaaksi oli kanakeittoa ja Föriflikkojen esiintymisen jälkeen kahvitarjoilu erikoisuutena rengasmunkki, jossa oli hilloa! Aika kului Varvintorilla yllättävän hyvin tuttuja tapaillessa ja seurustellessa. Lähistöllä oli useita käyntikohteita, kuten Suomen Joutsen, museolaiva parkki Sigyn ja merikeskus Forum Marinum.

Turun erikoisuuksiin kuuluu satavuotias jokilautta Föri, joka kuskaa ihmisiä tält puol jokkee tuol puol jokkee ja päinvastoin – Föriäijän mukaan poikkeusoloissa Föri siirretään kuulemma Tampereen satamaan lentotukialukseksi. Toinen erikoisuus on Funikulaari, joka kulkee Kakolanmäkeä ylös ja alas 130 metrin pituisella radalla. Korkeuseroa kertyy 30 metriä, matka kestää noin yhden minuutin ja kuljetuskapasiteetti on maksimissaan 30 henkeä.

Iltajuhlassa Föriäijä Markku Heikkilä yritti kouluttaa meidät turkulaisiksi tai edes tulemaan toimeen turkulaisten kanssa, mutta eihän se onnistu puolessa tunnissa, kun se ei onnistu 50:ssä vuodessakaan. Hauskaa meillä oli – voiko sanoa turkulaisten kustannuksella? Turun kaupunkiin haluttiin eloo pian, ja niinpä pormestariksi valittiin Pia Elo. Iltajuhlan kruunasi illallinen saaristolaisittain; silakkaa, ahventa, lohta, katkarapuja ynnä muita herkkuja ylen määrin. Nälkäiseksi ei varmaan jäänyt kukaan. Illallisen jälkeen sai pistää jalalla koreasti Laivaston soittokunnan säestyksellä.

Sotilaskotipäivien hartaushetki Mikaelinkirkossa. Kuva: Leila Karhapää

Sunnuntaina oli vuorossa heti aamulla urkujen soittoa, kirkon esittely sekä hartaushetki upeassa Lars Sonckin suunnittelemassa Mikaelinkirkossa.

Kirkon pihalta lähdettiin sitten tutustumaan Turun nähtävyyksiin. Valinnan mukaan joko Aboa Vetus & Ars Nova (keskiaikaisen Turun raunioita syvällä maan alla), Turun linna, Käsityöläismuseo, Kolmensortin kasarmeja -bussikierros tai Kakola (murhamiesten korkeakoulu, Suomen pahamaineisin vankila, nykyään hotelli, vapaa-ajan keskus ja suosittu häiden viettopaikka).

Nähtävyyksien jälkeen kokoonnuimme Varvintorille, jossa hernekeitto ja kahvit olivatkin jo valmiina. Valitettavasti sää ei enää suosinut meitä, vaan sataa ropsautti vettä välillä reippaastikin. Niinpä sitten ohjelma päätettiin etuajassa ja osanottajat lähtivät kotimatkalle, meidän väki muutaman tunnin odottelun jälkeen yöjunaan Rovaniemelle ja siitä edelleen bussilla Sodankylään. Turun reissuun meni näin ollen neljä päivää ja kolme yötä.

Yhteysupseerimme vaihtoi vapaalle

19. syyskuuta 2025 vietimme Sotilaskodissamme yhteysupseerimme kapteeni Tarmo Toivasen läksiäisiä. Hän oli mukanamme kymmenkunta vuotta, toimien linkkinä Jääkäriprikaatin ja yhdistyksemme välillä sekä osallistuen aika ajoin yhdistyksen hallituksen kokouksiin. Kiitämme häntä lämpimästi mukavasta yhdessäolosta ja hyvästä yhteistyöstä. Toivotamme hänelle myötätuulta ja auvoisia oloneuvoksen päiviä kiikkustuolissa keinuen tai metsäisten harrastusten parissa. Toivomme yhteistyön jatkuvan yhtä saumattomasti uuden yhteysupseerimme kapteeni Jarmo Neitolan kanssa.

Vesi vanhin voitehista

| Teksti ja kuvat: Sotilaskodinhoitaja, Virpi Alapeteri

Talotekniikka tulee joskus tiensä päähän ja tästä voi aiheutua vuosikymmeniä sitten valmistuneissa rakennuksissa isohkoja vaurioita, sillä esimerkiksi kriittiset putkitukset ovat usein piilotettuna rakenteiden sisällä. Näkyväksi ne muuttuvat, kun väärästä paikasta tulee läpi vettä, eikä silloinkaan ongelma yleensä ole juuri siinä kohdassa.

Vahinko ei tule kello kaulassa

Meidän kohdalle näitä on tälle vuotta sattunut nyt kaksi, molempien vaikutukset laajoja ja työläitä. Haastavinta on odottaa, miten laajaksi vaurio osoittautuu ja missä mittakaavassa vaikkapa purkutöitä tullaan tekemään ja milloin – asiat, kun eivät ole meidän käsissä kiinteistöjen korjauksien osalta. Me väistämme tarvittaessa ja pyrimme toki vauhdittamaan remonttia mukauttamalla omaa toimintaamme mahdollisimman joustavasti, mutta vanha sanonta ”vahinko ei tule kello kaulassa” tuntuu muuntuvan muotoon – Vesivahinko tulee aina, kun kalenterissa olisi vähiten tilaa.

Ensimmäisestä tuli soitto aprillipäivänä, juuri vuoden suurimman harjoituksen kynnyksellä, kun merkittävän kokoisten tavarakuormien tilaus oli ajankohtaista. Varastotilat ovat Heinuvaaran leirisotilaskodissa jo nykyharjoituksiin alimitoitettuja, saatikka, että toimintatiloista napataan rakennusmuovien ja -kuivaimien taakse kolmasosa, koko kolmiviikkoisen jakson ajaksi. Onneksi oli kuitenkin kevät, niin esimerkiksi pihamaalle tuotu varastokontti auttoi jo hitusen asiaa. Talvella se ei tosin auttaisi, kun jäätyminen ei ole edes virvoitusjuomille hyväksi.

Korjaustyöt käynnistyivät rivakasti ja pääsiäisviikolla lähdimme äitini kanssa paikanpäälle tuumimaan tilannetta. Parisen tuntia tilannekuvaa tarkistellessa, leirisotilaskodin jo aloitetulla korjaustyömaalla, oli väistösuunnitelma valmis ja luvat tiedusteltu Rovajärven käytöstä vastaavalta. Harjoitus tultaisiin viemään läpi osastoidussa purkukohteessa, lämmittimien huristessa yötä päivää, kertakäyttöastioilla. Vapaaehtoisille sotilaskotisisarille tiedotettiin tilanteesta ja he toimivatkin joustavasti, tietäen, että mitä kauemmin kuivauksen aloitusta lykättäisiin, sitä pidemmälle varsinainen korjauksen aloittaminen venyisi.

Toinen tipahti kirjaimellisesti niskaan syksyllä, ei tosin meidän, mutta sotilaskotimme alakerrassa olevien kuntosalin käyttäjien. Jälkimmäisen tapauksen vaikutukset eivät ole vielä tarkkaan edes tiedossa, sillä näytteet ja tuuminnat ottavat aikansa. Molemmissa tapauksissa suurin tuholainen on vesi, joka on löytänyt vaihtoehtoisen reitin ja kulkeutunut sitä kautta myös paikoihin, joihin sillä ei ole asiaa.

Muutos on mahdollisuus

Organisaatioihin kätkeytyy myös rakenteiden sisäisiä tietoja, toimintamalleja, joiden näkyväksi saattaminen alkaa yleensä vasta sitten, kun avaintekijä on vaihtunut, siirtynyt eläkkeelle.

Heinuvaaran leirisotilaskoti Rovajärvellä.

Tehtävien vaihtaminen saatetusti, perehdyttämällä on ilmeisesti kustannustehotonta, kun sellaiseen törmää valitettavan harvoin. Itseltäni kysyttiin hiljattain, että onko minulle etsitty jo seuraajaa. Naurahdin, että eihän tässä vielä näillä aamuilla olla eläkkeelle jäämässä viiteentoista vuoteen, mutta myöhemmin vakavoiduin, että alkuun taitaa tosiaan olla jo matkaa loppua enemmän (lainattu mukaillen Kaija Koon kipaletta Läpinäkyvää), joten ehkäpä olisi jo aika aloittaa seuraajan etsintä ja pohtia isommassakin kuvassa, kuinka yhdistyksen toiminta turvataan tulevaisuudessakin.

Se mitä tulevaisuus sitten tuokaan tullessaan, onkin meille kaikille vielä arvoitus, mutta muutoksia toimintakenttään tulee vääjäämättä.

Kliseinen sanonta: ”Muutos on mahdollisuus” on kuitenkin totta ja siihen kannattaa suhtautua siis avoimin mielin ja uteliaasti. Otetaan järki matkaan ja pidetään huoli siitä, että me kaikki jaksamme marssia, tässä alati kiihtyvässä tahdissa – tilannetta helpottaa selkeästi, jos kaikilla on sama tilannekuva.

Olipa kyse rakennuksista tai organisaatioista, on rakenteiden avaaminen kuitenkin tervettä ja voi johtaa myös uusiin, mahdollisesti jopa parempiin toimintamalleihin. Kantavaa seinää ei kannata kuitenkaan kaataa, joten hyödynnetään vuosien opit ja kokemukset, ennen kuin niitä pitää etsiä historian lehdiltä.

Sotilaskodin tonttu.

Uusi vuosi - uudet kujeet

| Teksti: Puheenjohtaja, Jyrki Manninen

Vuosi 2025 alkoi vauhdikkaasti tammikuun puolivälissä pidetyillä killan hallituksen edellisvuoden pikkujouluilla. Yhteensattumien vuoksi pikkujoulut saatiin kuitenkin järjestettyä hyvällä osanotolla ja erityiskiitoksella Jääkäriprikaatin johdolle, joka oli edustettuna juuri aloittaneen komentajan eversti Marko Kivelän ja silloisen apulaiskomentaja eversti Ari Muren voimin. Saunassa pehmitettyjen ajatusten pohjalta kävimme hyvän ja rakentavan keskustelun kiltojen ja Jääkäriprikaatin yhteistyön kehittämisestä ja tiivistämisestä.

Eipä kulunut montaa päivää, kun eversti Mure lähestyi kiltaa sähköpostilla, jossa linjattiin killan ja Jääkäriprikaatin yhteistoiminnan tulevaisuuden näkymiä muun muassa pikkujouluissa käytyjen keskusteluiden pohjalta. Yksi merkittävimpiä asioita tulisi jatkossa olemaan se, että Jääkäriprikaatin Kilta ry:n painopistettä suunnataan voimakkaammin prikaatin suuntaan Lapin jääkäripataljoonan suunnasta.

Tämä ei tarkoita sitä, että kilta tai Lapin jääkäripataljoona olisivat lähdössä eri suuntiin, vaan ottaen huomioon Lapin jääkäripataljoonan keväälle (erityisesti maaliskuulle) sijoittuvien kansainvälisten harjoitusten vaikutusta joukkoyksikön oman vuosipäivän järjestämiseen, on parempi, että myös killan vuosikokoukseen liittyvää talvitapaamista pohditaan uudelleen. Killan jäsenistön sijoittuessa koko valtakunnan alueelle, erilaisten jäsentapaamisten aikataulujen pitäisi olla tiedossa jo mieluiten useita kuukausia etukäteen. Viime vuosina Lapin jääkäripataljoona on joutunut viettämään omaa vuosipäiväänsä jopa parikin viikkoa ”oikean” päivän jälkeen päätösten tullessa kohtalaisen lyhyellä varoitusajalla.

Tämä tarkoittanee jatkossa killan vuosikokouksen siirtymistä Jääkäriprikaatin vuosipäivän aikaan järjestettävän syystapaamien yhteyteen. Tällöin myös killan henkilövalinnat siirtyvät syksylle, mikä tarkoittaa sitä, että uudet toimihenkilöt voivat aloittaa kalenterivuoden alusta nykyisen maalis-huhtikuun vaihteen sijaan. Kuitenkin keväällä on pidettävä killan tilinpäätöskokous, mutta se hoidettaneen jatkossa etäyhteydellä.

Kutsu seuraamaan harjoituksia

Ennen koronapandemiaa Jääkäriprikaati kutsui sekä yhteistyökumppaneitaan että kiltoja tutustumaan Rovajärvellä pidettäviin harjoituksiin. Itsekin pääsin tuolloin kaksi kertaa noin viikon välein käymään Rovajärvellä. Ensin yhteistyökumppanin roolissa ja sitten kiltalaisena. Nuo vierailut ovat jääneet pysyvästi mieleen ja siksi olemme killan ja prikaatin välisissä tapaamisissa esittäneet toiveen päästä seuraamaan ampuma- tai taisteluharjoituksia.

Tämäkin toiveemme kuultiin ja ensimmäinen tutustumisvierailu järjestettiin jo elokuussa. Kuten alun perin esitimmekin, ettei se olisi vain Jääkäriprikaatin killalle suunnattu tilaisuus, elokuun lauantaille olikin kutsuttu kaikkien Jääkäriprikaatissa toimivien kiltojen jäsenistöä sekä kuulemma pitkästä aikaa myös evp-henkilöstöä. Taisteluammuntaharjoituksen seuraamiseen liittyvät järjestelyt oli käsketty Lapin jääkäripataljoonan vastuulle. Paikalle saapuikin yhteensä liki täysi linja-autolastillinen kiinnostuneita ihmisiä, vaikka Pohjan Jääkärikillan ja Lapin Ilmatorjuntakillan väkeä ei paikalle saapunutkaan.

Sateisesta säästä huolimatta oli hienoa päästä seuraamaan tämän päivän jalkaväkiryhmän taisteluammuntaharjoitusta ihan livenä. Kirsikkana kakun päällä oli drone-toiminnan esittely Kyläjärvellä. Saimme omin silmin todeta, miten tehokas apuväline se on tiedustelussa. Toisaalta siltä on myös vaikea piiloutua, vaikkakin huomasimme, että sateenvarjo on hyvin tehokas estämään dronen lämpökamerahavainnot. Ne ihmiset, joilla ei ollut sateenvarjoa, loistivat

Kiltojen ja evp. henkilöiden vierailu Jääkäriprikaatissa toteutettiin syksyllä 2025.
Kuva: Viestintävarusmies Jere Honkanen

kuin ”Naantalin aurinko” dronen välittämässä lämpökamerakuvassa.

Ensi vuonna vastaavan tilaisuuden järjestämisvastuu on Rovaniemen ilmatorjuntapatteristolla. Saa nähdä, mitä siellä suunnitellaan ja minne pääsemme ammuntaa seuraamaan.

Jääkäriprikaatin perinnetila

Jääkäriprikaatin killan yksi tehtävistä on huolehtia Jääkäriprikaatin perinnetilasta, joka on sijainnut syksystä 2003 lähtien kasarmi 7:n tiloissa. Erinäisissä yhteyksissä kyseinen perinnetila on arvioitu yhdeksi maamme parhaimmista perinnetiloista. Tähän osaltaan vaikuttavat varmaankin erittäin kattava ja jossain määrin myös ainutlaatuinen esineistö, kuten Marsalkka Mannerheimin lahjoittamat hopealaatoilla varustetut konepistoolit tai aidot Mannerheim ristit, jotka on saatu lahjoituksina.

Tätä lehteä lukiessanne kilta on toivottavasti pitänyt talkoot perinnetilassa sen saattamiseksi kuvauskuntoon. Elokuisen taisteluampumaharjoituksen seuraamisen yhteydessä killan sihteeri everstiluutnantti evp Pekka J. Heikkilä piti seikkaperäisen hieman yli tunnin kestäneen perinnetilan esittelykierroksen. Tällöin killassa heräsi ajatus tällaisen esittelykierroksen ja itse perinnetilan videoimisesta Jääkäriprikaatin esittelykäyttöön. Näin on myös tapahtumassa ja videointi on tarkoitus tehdä vielä kuluvan vuoden aikana ammattilasten voimin.

Ei niin paljon hyvää, etteikö jotakin epämiellyttävääkin mahdu joukkoon. Ensimmäinen ”uusista” kasarmeista on jo purettu ja tulevaisuudessa myös kasarmi 7 on joutumassa ainakin perusteellisen remontin kynsiin. Tämä tarkoittaa sitä, että perinnetilalle on löydettävä joko väistötilat remontin ajaksi tai jopa kokonaan uudet tilat. Se ei ole killan päätettävissä oleva asia, vaan ratkaisu kuuluu Jääkäriprikaatille. Kilta on luonnollisesti mukana muuttamassa ja järjestelemässä esineistöä toisiin tiloihin. Siksikin on tärkeää saada nykyinen tila taltioitua videolle.

Jeesiön lenkki -polkupyöräkilpailun palkintojenjakotilaisuus. Kuva: Everstiluutnantti evp. Pekka J. Heikkilä

Kilta ja Jeesiön lenkki

Jeesiön lenkki on kesän saapumiserän polkupyöräkilpailu, jota on ajettu jo 1960-luvulta saakka. Kilpailun varusmiessarjan voittaja saa palkinnoksi oikean maastopolkupyörän, jonka ovat lahjoittaneet jo vuosien ajan sodankyläläiset yritykset Simonen Oy, Euronics Oy yhdessä Jääkäriprikaatin Kilta ry:n kanssa. Tänä vuonna kisan kärkipaikat menivät 1. jääkärikomppanialle, joka vei niin henkilökohtaisen kuin yksiköiden välisenkin kilpailun. Henkilökunnan sarjan voitti 1. jääkärikomppanian päällikkö, joka sai palkinnoksi lähinnä mainetta ja kunniaa.

Uusia tuulia

Jääkäriprikaatin Kilta ry on nykyisin mukana myös Jääkärimarssien järjestelyissä. Marssitapahtuma on alkujaan (2020) Lapin aluetoimiston organisoima, mutta sittemmin se on siirtynyt Maanpuolustuskoulutus ry:n (MPK) kurssiksi. Tavoitteena tapahtumassa on marssia syksyllä ja hiihtää kevättalvella sata kilometriä 24 tunnin aikana (perjantaista kello 18:sta lauantaihin kello 18:aan). Tuon tavoitteen saavuttaneet nimetään Jääkärimestareiksi. Jos marssi kiinnostaa, kannattaa seurata MPK:n nettisivuja ja killan tiedotteita.

Jos kiltalaisilla riittää jatkossa intoa, voidaan suunnitella tutustumisretkiä Suomessa sijaitseville sota-aikaisille taistelupaikoille ja sitten myöhemmin vaikka Pohjois-Norjassa sijaitseville toisen maailmansodan aikaisille rannikkolinnoituksille ja niin edelleen.

Vielä lopuksi Jääkäriprikaatin Kilta ry haluaa onnitella Etupyörälehteä, jonka näytenumero ilmestyi melko tarkkaan sata vuotta tätä lehteä ennen (21. joulukuuta 1025).

Kiltojen ja evp. henkilöiden vierailu Jääkäriprikaatissa toteutettiin syksyllä 2025. Kuva: Viestintävarusmies Jere Honkanen

Ilmatorjunta – ja kiltatoiminta saapuivat pysyvästi Someroharjulle 55 vuotta sitten

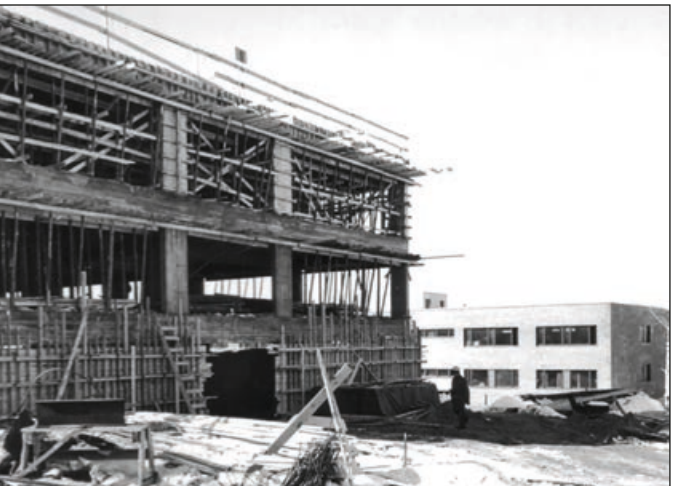
| Teksti: Heikki Haapala, Aarre Seppälä ja Eero Pajula, kuvat: Eero Pajula ja Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo

Kun pohjoiskalotin sotilaallinen merkitys suurvalloille kasvoi, oli nähtävissä uhka sekä Lapin alueen että sen ilmatilan käytöstä suurvaltain keskinäisessä kriisitilanteessa. Tämä johti Suomessa pitkäjänteiseen turvallisuuspoliittiseen ajatteluun, missä Pohjois-Suomen ja erityisesti Lapin alueen puolustusvalmiuden kohottaminen tuli korostetusti esille. Tämän johdosta Pohjanmaan jääkäripataljoona siirtyi Vaasasta elokuussa 1964 Sodankylään. Pohjanmaan ilmatorjuntapatteristo päätettiin siirtää myös Lappiin Rovaniemen maalaiskuntaan Someroharjulle lentokentän länsipuolelle.

Patteriston pääosat saapuivat 31. heinäkuuta iltayöstä Someroharjulle. Tulokatselmus ja ohimarssi pidettiin Rovaniemen torilla 1. elokuuta 1970, jossa Pohjanmaan sotilasläänin komentaja kenraalimajuri Toivo Kytölä luovutti patteriston Pohjois-Suomen sotilasläänin komentaja kenraaliluutnantti Olli Korhoselle.

Patteriston tuloparaatin ohimarssi 4-tien montussa 1.8.1970.

Uusi kasarmi nousi Someroharjun rinteeseen vuonna 1971.

Killan osasto seuraamassa ammuntoja Hautainmaassa Rovajärvellä.

Kiltamme alku ja "operaatio Feeniks" Rovaniemellä

Ilmatorjunta-aselajin ensimmäisenä kiltana perustettiin 1963 Kokkolassa Pohjanmaalla Pohjanmaan ilmatorjuntapatteriston Kilta ry.

Hyvin alkanut kiltatyö kärsi kovan takaiskun vuonna 1970, jolloin Pohjanmaan ilmatorjuntapatteristo siirtyi Rovaniemelle. Killan toiminnalle olennaisen tärkeä tuki, patteristo, lähti Kokkolasta jättäen sinne suuren osan killan jäsenistöstä. Rovaniemellä oli kilta pantava pakettiin odottamaan aikoja parempia.

Kului puoli vuosikymmentä, kunnes kiltatoiminnalle oli uudestaan syntynyt tarve ja toiminta Rovaseudulla saatiin käyntiin. Killalle hyväksyttiin uudet säännöt ja nimeksi päätettiin Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston Kilta ry. Jäsenmäärä ja aktiivinen toiminta lisääntyivät vuosittain ja esimerkkinä vuonna 2013 jäsenmäärä oli 160, josta noin kolmannes asui muualla kuin Rovaniemen talousalueella. Nyt 2025 killalla on noin sata jäsentä.

Heti toiminnan käynnistyttyä vuonna 1976 kilta alkoi julkaista omaa lehteään nimellä Valojuova. Lehti oli ilmestynyt Kokkolassa nimellä Pikiruukki – patteriston sijaintipaikan mukaan. Valojuovan julkaiseminen lopetettiin, kun Lapin ilmatorjuntarykmentti lakkautettiin ja kilta sai julkaisutilaa Jääkäriprikaatin Etupyörä-lehdessä. Rovaniemen ilmatorjuntapatteristohan on killan "isäntäjoukkoyksikkö", nykyisin siis osa Jääkäriprikaatia.

Killan toimintaa Rovaseudulla

Killan jäsenistölleen tarjoama toiminta on ollut monipuolista. 1970 ja 80- luvuilla järjestettiin lähes vuosittain kiltapäivä, johon osallistui kymmeniä jäseniä perheineen.

Aikojen kuluessa on käyty tutustumassa kasarmialueen yksiköihin, niiden toimintaan, aseisiin ja välineisiin sekä tehty lukemattomia vierailuja eri taistelu- ja ampumaharjoituksiin. On todettu aselajin huima kehitys ja pysytty kes-

keisin osin ajan tasalla ilmauhan, ilmatilan hallinnan, ilmasuojan ja ilmatorjunnan tilanteesta ja jopa kehitysnäkymistä.

Varusmiesten palkitseminen hyvästä palveluksesta on kuulunut killan toimintaan alusta alkaen.

Mieleenpainuva vuotuinen tapahtuma on ollut killan vartiovuoro talvi-, jatko- ja Lapin sodan sekä vapaussodan muistomerkeillä jouluaattona. Illan hämärässä vartiossa seisominen valmistaa hartaudella jouluaaton viettoon muistellen heitä, joiden ansiosta saamme vartiossa seistä.

Mittavia projekteja olivat Pohjois-Suomen ilmatorjunta 1939-1989 ja Lapin ilmatorjuntarykmentti 1989-2014 -teosten tekemiseen osallistuminen yhdessä patteriston ja rykmentin kanssa. Kilta ja kiltalaiset olivat aktiivisesti mukana keräämässä varoja ja tekemässä kirjoitus- ja toimitustyötä.

Killalla on Someroharjulla sotilaskodin tiloissa oma vitriini, johon on voitu sijoittaa killan standaarit ja muuta killan toiminnasta kertovaa materiaalia.

Tässä ja nyt

Kilta on muuttanut ja muuttunut, mutta kiltahenki on säilynyt muuttumattomana. Se on toverihenkeä, joka hyväksyy joukkoonsa kaikki maanpuolustushenkiset kansalaiset aselajitaustastaan tai sotilasarvostaan riippumatta. Avainperiaatteita ovat tasa-arvo, toverillisuus ja isänmaallisuus aselajihenkeä unohtamatta. Killan saavuttama yli puolen vuosisadan ikä puhukoon puolestaan!

Killan lippu ja sen suunnittelija, kiltaveli Henri Mella.

Killan syyskokous ja vuoden 2026 toiminta

Killan syyskokous pidettiin 16. lokakuuta 2025. Kokouksessa tehtiin henkilövalintoja ja hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2026. Johtokunta vuodelle 2026: puheenjohtaja Heikki Haapala, sihteeri/rahastonhoitaja Jere Palomäki ja jäsenet Risto Laakso, Pekka Laitila, Pekka Lemmetty, Eero Pajula, Pasi Ruokanen, Mikko Kokkonen, Matti Konstenius ja Henri Mella.

Kokous päätti jäsenmaksuksi 20 €/vuosi.

Kokousesitelmän piti sihteerimme luutnantti Jere Palomäki. Jere kertoi komennuksestaan Englantiin. Hän osallistui ukrainalaisten sotilaiden koulutukseen. Koulutus oli jalkaväen taistelukoulutusta. Koulutettavien joukossa oli ollut taisteluissa mukana olleita sotilaita.

Jäsenille järjestetään retkiä ja tutustumiskäyntejä maanpuolustuksellisiin kohteisiin ja varsinkin ilmatorjuntaan kohdistuviin harjoituksiin Pohjois-Suomessa ja Lohtajan ilmatorjunta-ampumaleirialueella.

Osallistutaan paikallisten maanpuolustusjärjestöjen yhteisiin tilaisuuksiin ja maanpuolustuskoulutuksen järjestämiin ilmatorjuntakoulutus- ja harjoitustilaisuuksiin.

Osallistutaan Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston valatilaisuuksiin 14.2.2026 ja 8.8.2026 ja kotiuttamistilaisuuksiin 18.6.2026 ja 17.12.2026 sekä patteriston perinnepäivän 27.11.2026 tilaisuuksiin.

Kilta tiedottaa tapahtumistaan jäsenille jäsenkirjeillä, Etupyörä-lehdessä ja valtakunnallisesti ilmestyvässä Ilmatorjunta-lehdessä sekä Lapin Kansan maanpuolustuspalstalla pääsääntöisesti perjantaina.

Kilta ylläpitää sivujaan Facebookissa, hakusana on Lapin Ilmatorjuntakilta ry.

Killan omia aikaan sidottuja tapahtumia 2026:

– kevätkokous 11.3.2026 kello 17 Leijonakabinetissa Someroharjulla.
– ilmapuolustusseminaari 11.3.2026 kello 18 yhdessä Lapin Lennoston killan kanssa Rykmenttisalissa Someroharjulla. Ilmatorjuntaosion aiheena on kirja "Pohjois-Suomen ilmapuolustuksen taistelupaikat 1939-1945". Kirjailija Reijo Alanne esittelee kirjansa. Kirjaa on saatavissa 20 euron hintaan paikan päällä.
– vierailu Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston ampumaleirillä Hautainmaassa 21.4.-29.4.2026
– syyskokous 20.10.2026 klo 18 Leijonakabinetissa Someroharjulla.

Yhteystiedot:
Heikki Haapala: puh. 040 7792862, heikki.haapala@pp1.inet.fi
Jere Palomäki: puh. 040 3530327, jere.palomaki@mil.fi

Ps. Keräämme jäsenten sähköpostiosoitteita tiedottamista varten.
Pyydämme niitä jäseniä, jotka eivät ole vielä ilmoittaneet sitä, lähettämään osoitteensa.

Osallistuva tukijoukko komppanian rinnalla – Lapin Maakuntakomppanian Kilta ry esittäytyy

| Teksti ja kuva: Puheenjohtaja, Niko Tohu

Lapin maakuntakomppanian kilta on osallistuva yhteisö, joka toimii linkkinä komppanian ja reserviläisten välillä. Tehtävämme on tukea toimivaa komppaniaa, tarjota jäsenille selkeä väylä vaikuttaa – ja kantaa komppanian henkeä myös palveluksen jälkeen.

Tausta – miksi kilta syntyi

Lapin maakuntakomppania perustettiin 2006–2007 paikkeilla. Vuosien varrella sen riveissä on ollut paljon väkeä, sen ympärille on rakentunut yhteisö ja ystävyyssuhteita, joilla on monelle iso merkitys. Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat: ikärajat tulevat vastaan ja työt tai opinnot vievät muualle. Kilta perustettiin, jotta komppanian kulttuurille ja yhdessä tekemiselle olisi jatkoreitti – mahdollisuus pysyä mukana, tukea komppaniaa ja olla osa porukkaa myös palveluksen päätyttyä.

Mitä kilta tekee – yhteisö, taidot ja tekeminen

Toiminta on käynnistetty vuoden 2025 alussa ja sitä kehitetään jatkuvasti. Killan ydin on yhdessä tekeminen: pidämme yllä komppanian henkeä, tuomme ihmisiä yhteen ja annamme jokaiselle mahdollisuuden vaikuttaa omalla osaamisellaan. Tavoite on, että jäsen pääsee sekä kehittämään omia taitojaan että kantamaan kortensa kekoon komppanian hyväksi – oli roolina sitten järjestelyt, viestintä, kaluston hoito, koulutusvinkkien jakaminen tai talkoot. Yhteisöllistä identiteettiä vahvistaa myös killan oma hihamerkki – ja yksi ensimmäisistä yhdessä tehdyistä toimenpiteistä olikin juuri hihamerkin suunnittelu ja käyttöönotto. Sama tunnus, yhteinen tekeminen.

Tuki toimivalle komppanialle – arjen apuja

Kilta voi tarpeen mukaan täydentää komppanian arkea kevyillä, jokapäiväisillä tarvikkeilla, joista on suoraa hyötyä harjoituksissa ja tapahtumissa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi pienet viestintä- ja merkitsemistarpeet, perustason ruokailu- ja huoltotarvikkeet, ensihuollon perusvälineet sekä muu “pikkusälä”, jota aina tarvitaan. Ajatus on varautua niin, että valmiina oleva killan kalusto voidaan joustavasti lainata tai luovuttaa komppanian käyttöön tarpeen vaatiessa – esimerkiksi kertausharjoitusten yhteydessä. Hankinnat tehdään läpinäkyvästi ja komppanian tarpeista käsin.

Koulutukset – suunnitellaan ja kehitetään

Koulutuksia suunnitellaan parhaillaan ja niitä tullaan kehittämään vaiheittain. Painopiste on käytännössä: sellaista tekemistä, joka vahvistaa jäsenistön osaamista ja tukee komppanian tarpeita – myös silloin, kun toimintaa voidaan toteuttaa omatoimisesti ilman Puolustusvoimien tukea. Julkaisemme aikataulut ja sisällöt kanavissamme sitä mukaa, kun ne lukittuvat.

Mukaan yhteisöön

Meille voi tulla mukaan, vaikka oma palvelus komppaniassa olisi jo takana – tai vaikka etsit vasta tietä vapaaehtoiseen maanpuolustukseen Lapissa. Tärkeintä on tekemisen asenne. Meillä ideat muuttuvat teoiksi yhdessä.

Yhdistykseemme on mahdollista liittyä Maanpuolustuskiltojen liiton verkkosivuilta löytyvän jäsenhakemuslomakkeen täyttämällä. Yhdistyksen verkkosivut sekä Instagram-tili pyritään ottamaan käyttöön lähiaikoina.

Jääkäriprikaatin urheilusaavutuksia vuonna 2025

Hiihdon sotilas-SM-kilpailut, 18.–20.3.2025 Kajaani
- SM kulta: M55
- SM pronssi: Partiohiihto A-sarja
- SM hopea: varusmiehet, naiset

Sotilas-5-ottelu ja maastojuoksun sotilas-SM-kilpailut, 3.–5.6.2025 Santahamina
- SM kulta: varusmiehet, ryhmäesterata
- SM hopea: 5-ottelu, varusmiehet
- SM pronssi: joukkuekilpailu

Ammunnan sotilas-SM-kilpailut, 9.–11.9.2025 Säkylä
- Yleismestaruus
- Parolankilpi 2.sija
- Kisojen paras ampuja
- SM kulta ja hopea: varusmiehet, 6+6+6
- SM kulta: varusmiehet, naiset, 6+6+6
- SM pronssi: varusmiehet, 3x5
- SM hopea: varusmiehet, naiset, 3x5
- SM kulta: henkilökunta toiminnallinen, miehet, rautatähtäin
- SM hopea: henkilökunta toiminnallinen, naiset, rautatähtäin

Kuvassa Jääkäriprikaatista ammunnan sotilas-SM-kilpailuihin osallistuneet Kuva: Puolustusvoimat

Suunnistuksen sotilas-SM-kilpailut, 23.–25.9.2025 Vekaranjärvi
- SM hopea: varusmiehet, naiset

Sotilasurheiluliiton järjestämät kilpailut:

Uintimestaruuskilpailut, 27.2.2025 Upinniemi
- 1. ja 2. sija: 100m sekauinti, naiset
- 2. sija: 50m perhosuinti, naiset
- 2. sija: 50m vapaauinti, naiset

Golfmestaruus, 9.–11.9.2025 Turku
- Varusmiesten sarjan mestaruus

Futsal-turnaus, 4.11.2025 Kajaani
- Futsal-mestaruus

Jääkäriprikaatin futsal-joukkue voitti SOTUL:n järjestämän turnauksen marraskuun alussa Kajaanissa.

Jeesiön lenkki -polkupyöräkilpailu 11.9.2025 Sodankylä

- Henkilökohtaisen kilpailun voittaja: jääk Henri Taskila (1.JK), aika 2:05:59
- Yksiköiden välisen kilpailun voittaja: 1. Jääkärikomppania
- Henkilökunnan sarjan voittaja: kapt Antti Palokangas (1.JK)

Jääkäri Henri Taskila ja kapteeni Antti Palokangas. Kuva: Everstiluutnantti evp. Pekka J. Heikkilä

Vuoden 2025 tapahtumia kuvina

Heinäkuun saapumiserän sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuudet järjestettiin 9.8. Ivalossa.

Tammikuun saapumiserän sotilasvala- ja sotilasvakuutus-tilaisuudet järjestettiin Rovaniemellä ja Sodankylässä 15.2.

Pohjan Jääkärikillan Operaatio Pohjanloimu on Kilpisjärvellä kolmen valtakunnan rajapyykillä Kansallisena veteraanipäivänä 27.4. tapahtuva juhlallinen lipunnostotilaisuus Lapin sodan päättymisen muistoksi. Kuvassa vasemmalta Pohjan Jääkärikillan sihteeri Kari Broström, Jääkäriprikaatin komentaja eversti Marko Kivelä, Maavoimien operaatiopäällikkö prikaatikenraali Sami-Antti Takamaa, Lapin lennoston komentaja eversti Saku Joukas sekä Pohjan Jääkärikillan puheenjohtaja Hannu Koivula. Kuvat: Anne Torvinen

Sotaveteraani Kalle Sukuvaara ja eversti Ari Mure Sodankylän sankarimuistomerkillä Kansallisena veteraanipäivänä.

MILjazz-konsertin tunnelmasta nautittiin Rovaniemen koskipuistossa 2.8. Esiintyjinä kuultiin Lapin sotilassoitto-kunnan Big Bandia solisteinaan Oulun konservatorion rytmimusiikin opiskelijoita sekä Ilmavoimien Big Bandia solistinaan Iina Salin.

Vuoden 2025 tapahtumia kuvina

Jääkäriprikaati osallistui Lapin partiolaisten piirileiri Pulahuksen markkinapäivään. Paikalla oli Rovaniemen ilmatorjunta-patteriston kalustoesittely. Jääkäriprikaatin komentaja eversti Marko Kivelä toimi leirin suojelijana.

Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo osallistui 1.7. Helsingissä Senaatintorilla järjestettyyn Ilmatorjunta 100 vuotta -tapahtumaan. Tapahtumassa Jääkäriprikaatille myönnettiin ilmatorjunnan I luokan ansioristi. Lisäksi Jääkäriprikaati ja Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo saivat Ilmatorjunta 100 vuotta -juhlamitalit. Kuva: Maavoimat

Kaatuneitten muistopäivänä 18.5. Jääkäriprikaati osallistui päivän juhlallisuuksiin usealla paikkakunnalla.Kuvassa Sodankylän sankarimuistomerkillä vasemmalta Sodankylän kunnanvaltuuston jäsen Teuvo Tapaninen, Jääkäriprikaatin entinen apulaiskomentaja eversti Ari Mure, Sodankylän seurakunnan kappalainen Ilona Yliräisänen, Sotaorvot Leila Liikavainio, Paavo Hietanen ja Erkki Mähönen.

Jääkäriprikaatin 46. vuosipäivää juhlittiin 3.10. Sodankylässä ja Rovaniemellä juhlallisella lipunnostolla sekä Rovaniemellä järjestetyssä päiväjuhlassa.

Elokuussa Jääkäriprikaati järjesti Jääkäriprikaatin killoille ja reserviin siirtyneille sotilaille vierailun, jonka aikana vieraille kerrottiin nykypäivän Jääkäriprikaatista ja tutustuttiin Lapin jääkäripataljoonan ampumaharjoitukseen Kyläjärvellä.

Puolustusvoimien koulutustoimialan vuoden 2025 koulutusteko -palkinto luutnantti Samu Härmälle

Puolustusvoimien koulutustoimialan vuosiseminaarissa oli teemana Kouluttajana Puolustusvoimissa. Santahaminassa elokuussa järjestetyssä seminaarissa palkittiin kolme henkilöä, jonka lisäksi jaettiin vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajan standaarit. Jääkäriprikaatissa panssarintorjuntaohjusjoukkueen johtajana toimiva luutnantti Samu Härmä palkittiin tilaisuudessa vuoden koulutusteko-palkinnolla.

Perusteluina palkinnolle todettiin, että Samu Härmän kouluttamat joukkueet ovat sijoittuneet Rovajärvellä järjestetyissä vuosittaisissa koulutustasomittauksissa ensimmäiselle sijalle vuonna 2024 sekä toiselle sijalle vuosina 2022 ja 2023. Hän on kouluttanut panssarintorjujia Jääkäriprikaatin valmiusyksikössä sekä toiminut saapumiseräja linjanjohtajana vuodesta 2023 alkaen. Härmä on ollut kehittämässä PST2-hakkeen myötä uusien panssarintorjuntaohjusjärjestelmien valtakunnallista käyttöönottoa laatimalla oppaita ja ohjesääntöjä sekä kehittämällä ammuntoja.

Palkitsemisen edellytyksenä on, että kouluttajan toimet ovat johtaneet perusyksikön, joukkoyksikön tai joukko-osaston merkittävään kehitykseen. Palkinnot seminaarissa jakoi Pääesikunnan koulutuspäällikkö, prikaatikenraali Manu Tuominen sekä Pääesikunnan koulutussektorin johtaja, everstiluutnantti Tommi Marttinen.

Tekstin lähteenä 21.8.2025 julkaistu Ruotuväen verkkouutinen.

Prikaatikenraali Manu Tuominen (oikealla) onnittelee luutnantti Samu Härmää. Kuva: Ruotuväki

Jääkäriprikaatin vuosipäivänä 1.10.2025 palkitut

Vuoden Jääkäriprikaatilainen
Vuoden Kansainvälinen toimija
Vuoden Logistikko
Vuoden Kouluttaja
Vuoden Liikkuja
Positiivisen hengen ja ilmapiirin luoja

Kapteeni Hannu-Pekka Uutela
Vääpeli Teemu Nikula
Varastopäällikkö Pasi Härkönen
Luutnantti Pietari Lepola
Majuri Ariko Miettinen
Ylikersantti Niina Sallinen

Kuva: PV / Jyrki Uusimies

Vuoden kunnossapidon teko -kiertopalkinto insinööriluutnantti Johannes Helinille

Insinööriluutnantti Johannes Helin on oman työnsä ohella kehittänyt pohjoisen käyttöhuoltoa aktiivisesti. Näiden lisäksi hänellä on ollut merkittävä panos pohjoisen harjoitusten kunnossapidon koordinoinnissa yhteistoiminnassa Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan kanssa huomioiden myös yhteistyön Jääkäriprikaatin ja ulkomaalaisten kunnossapitojoukkojen välillä.

Palkinto on Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen Järjestelmäkeskuksen hallinnoima kiertopalkinto, joka luovutetaan vuosittain Järjestelmäkeskuksen johtajan päätöksellä.

Palkinto luovutettiin 28. marraskuuta Järjestelmäkeskuksen vuosipäivän juhlassa Tampereella. Palkinnon kävivät vastaanottamassa insinööriluutnantti Johannes Helin (kuvassa vasemmalla) ja Jääkäriprikaatin johdon edustaja esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Petri Sipilä.

In memoriam
Eversti evp. Jari Osmonen

1966 - 2025

Jari oli kotoisin Etelä-Pohjanmaalta Lappajärveltä ja sotilasura toi hänet Jääkäriprikaatiin ensimmäisen kerran vuonna 2010, kun hänet määrättiin Pohjan jääkäripataljoonan komentajan tehtävään. 2012 syyskuussa työtehtävät veivät Mikkeliin Maavoimien esikuntaan sektorinjohtajan tehtävään. Paluu Jääkäriprikaatiin koitti kuitenkin jo seuraavana kesänä, kun Jari aloitti 1. kesäkuuta 2013 Jääkäriprikaatin esikuntapäällikkönä. Esikuntapäällikkönä Jari ehti palvella yli kolme vuotta, kunnes hän haikein mielin pakkasi 2016 itsenäisyyspäivän aattona muuttokuorman kohti etelää.

Maanpuolustuskorkeakoululla sotataidon laitoksen pääopettajana Jari ehti toimia vuoden ja yhden kuukauden, kunnes etelän loskakeli vaihtui tammikuussa 2018 kunnon talveksi ja Jari sai taas laittaa kuivalihat roikkumaan Sodankylässä, kun hänet määrättiin Jääkäriprikaatin apulaiskomentajan tehtävään. Jarin oli helppo palata, kun toiminta-alue oli tuttu jo edellisistä tehtävistä ja iso osa henkilöstöstä oli nyt jo ennestään tuttuja. Apulaiskomentajan tehtävästä Jari siirtyi heinäkuussa 2020 Maavoimien valmiuspäälliköksi Mikkeliin.

Jari toimi urallaan itseään säästämättömänä sotilasjohtajana, jonka toiminnalle ominaista oli kiinnostus alaisten hyvinvoinnista ja oleminen vahvasti alaisten tukena haasteellisissa ja vaikeissakin olosuhteissa. Lisäksi Jari toteutti konkreettisesti suomalaisten sotilaiden tunnuslausetta "kaveria ei jätetä". Jari sitoutui aina toimimaan joukon yhteisten tavoitteiden puolesta ja eteenpäin viemiseksi. Hän antoi alaisilleen tunnustusta hyvin tehdystä työstä ja oli aidosti iloinen alaisten onnistumisista eri elämänaloilla. Jari oli todellinen jääkäriprikaatilainen ja nautti jääkäriprikaatilaisten kunnioitusta ja arvostusta. Näiden edellä mainittujen ja monien muiden positiivisten ominaisuuksien ansiosta hänet palkittiin 2013 Vuoden Jääkäriprikaatilaisena.

Jääkäriprikaatilaiset muistavat Jaria lämmöllä ja ottavat osaa läheisten suruun.

Tähän muistokirjoitukseen on koottu poimintoja Jarin vuosien varrella kirjoittamista Etupyörä-lehden artikkeleista sekä Vuoden Jääkäriprikaatilaisen palkitsemisen perusteluista.

Jääkäriprikaatin tapahtumia 2026

Varusmiespalveluksen alkamis- ja päättymispäivät

Saapumiserän 1/26 palvelus alkaa	5.1.2026
255 vuorokautta palvelleiden varusmiesten palvelus päättyy	18.3.2026
347 vrk ja 165 vrk palvelleiden varusmiesten palvelus päättyy	18.6.2026
Saapumiserän 2/26 palvelus alkaa	6.7.2026
255 vuorokautta palvelleiden varusmiesten palvelus päättyy	16.9.2026
347 vrk ja 165 vrk palvelleiden varusmiesten palvelus päättyy	17.12.2026

Juhlatilaisuuksia ja maanpuolustustapahtumia

Sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuudet Sodankylässä ja Rovaniemellä	14.2.2026
Maavoimien ja Lapin aluetoimiston vuosipäivä	24.2.2026
Lapin jääkäripataljoonan perinnepäivä	11.3.2026
Kansallinen veteraanipäivä	27.4.2026
Kaatuneitten muistopäivä	18.5.2026
Puolustusvoimain lippujuhlan päivä	4.6.2026
Sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuudet Keminmaassa	8.8.2026
Jääkäriprikaatin 47. vuosipäivä	1.10.2026
Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston perinnepäivä	30.11.2026
Itsenäisyyspäivä	6.12.2026

https://maavoimat.fi/jaakariprikaati

Jääkäriprikaati - Jaeger Brigade

@JaakariPR
#jääkäriprikaati

@maavoimat
#jääkäriprikaati